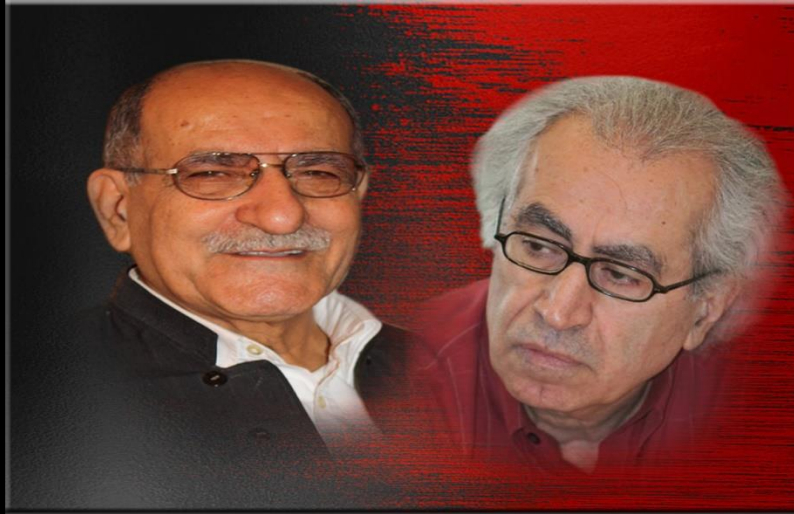

KURDISTAN

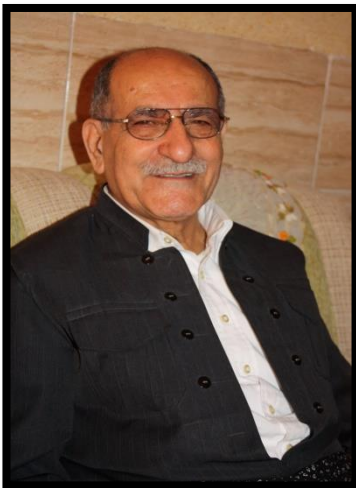
هه‌شپه‌ی شینی مامۆستا نه‌میر جه‌سه‌نیوور له‌ گه‌ڵ

کاک جه‌یل گادانی

حەسەن قازی

کۆکردنەوه و نامادەکردنی: ره‌ممان نه‌قشی

هه ئىپه يىقىنى مامۇستا نەمىر ھەسەنپوور نەگەل كاك جەيلى گادانى

دووشەمە ۳-ى ژانئىيە ۱۹۹۴ ئۆرەبروو، سوئد.

خوئندنى زمانى كوردى و دەرسخانەى گەلاوئىژ نە سەردەمى جەھوورى كوردستان
تېيىنى: نە كاتى نەو چاوپىكەوتنە دا كاك نەبى قادرى، كاك رەسوون ئارىيى، كاك مەمەد گادانى، كاك سەلاخ گادانى
و ھەسەن قازى نامادە بوون

ھەسەن قازى

نەمىر ھەسەنپوور: نەورۆ پىم واىە سىيە، ۳ ژانئىيە ۹۳

ھەسەن قازى: ۹۴

نەمىر ھەسەنپوور: ۹۴، نە چ شارىك، نە چ شارىكىن؟

ھەسەن قازى: ئۆرەبروو

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: به‌ئێ جا کاک جه‌لیل نه‌و شتانه‌ی باست کرد سه‌باره‌ت به‌و کلاسی ده‌رس، که ئێواران بوو دوای مه‌درسه‌ی به‌ کوردی، نه‌گه‌ر نه‌ بابته‌ نه‌وه‌یه‌وه هه‌رچی نه‌ بیرته بیفه‌رموو!

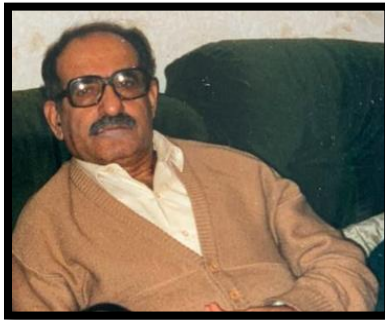

جه‌لیل گادانی: نه‌وه‌ی نه‌ بیرمه به‌ دوای رووخانی ده‌ واقیعه‌دا ره‌زا شای دا و بپچرانه‌وه‌ی ته‌خت و به‌ختی نه‌ کوردستان بوو ماوه‌یه‌ک هه‌ستی نه‌ته‌وايه‌تی گه‌له‌که‌مان زۆر بره‌وی ساند و به‌ دوای نه‌وه‌ دا هیندیگ ره‌وشه‌نیه‌ر که موته‌نه‌سیر بوون نه‌ هیندیگ گوڤاری کوردی که نه‌و ده‌می به‌ شیوه‌ی موشه‌خه‌س نه‌ بیرمه گوڤاری "گه‌لاویژ" ده‌هات بو مه‌هاباد، موته‌نه‌سیر بوون و زۆر شتی تازه‌یان ئێ ده‌رده‌خست که بو ئێمه کوردی ئێرانی تازه‌گی هه‌بوو. ئێمه قوتابی بووین من سائی چواری ئیبتیدایی بووم روژانه نه‌ مه‌درسه‌ی به‌ زمانی فارسی ده‌مانخویند به‌لام نه‌و نه‌وانیلی سائی ۲۴ دا به‌ر نه‌وه‌ی که حیزب ته‌شکیل بێ هه‌ر ژ - ک مابوو هیندیگ نه‌ مامۆستایان که هیندیکیان هه‌تتا جه‌نبه‌ی ئایینشیان بوو ده‌ستپێشخه‌رییان کرد و توانیان به‌ دلسۆزییه‌کی ته‌واوه‌وه هیندیگ کۆر و کۆمه‌نی فه‌ره‌هه‌گی دا به‌ زۆرین یه‌ک نه‌ وانه که نه‌ بیرمه بوو یه‌که‌م جار مه‌درسه‌یه‌ک به‌ ناوی "مه‌درسه‌ی گه‌لاویژ" نه‌ لایه‌ن خائنه مه‌لای داودی مه‌شه‌ووور به‌ مه‌لای حه‌جۆکی که ئێوی نه‌سلی عه‌بدولا بوو شوهرتی داودی بوو برای حاجی مسته‌فای داودی و حاجی عه‌بدولخاله‌قی داودی نه‌و به‌ره‌بابه‌ بوو نه‌ داودییه‌کانی مه‌هابادی دامه‌زرا و نه‌وه‌ش نه‌من بوو خۆم به‌ سه‌عه‌ده‌تیک حیساب ده‌که‌م که به‌ گوێره‌ی نه‌و شته‌ی که نه‌ روژنامه‌ی "کوردستان" دا هاتوه‌ئێستینادی پێ ده‌کری، که خائنه مه‌لا نه‌ قۆرغی مه‌وله‌وی ده‌گه‌ن پێشه‌وا که نه‌و ده‌می قازی بووه مولاقتیک ده‌که‌ن، ته‌بعه‌ن پێشه‌وا به‌رپرسیایه‌تی فه‌ره‌هه‌نگی و ئاموزشی هه‌ر هه‌بووه به‌ شیوه‌یه‌ک ئیزه‌اری عه‌لاقه‌ی کردوو نه‌ سه‌ر نه‌و مه‌ساییه‌ هه‌میشه. وه‌کوو مرگینیه‌ک خائنه مه‌لا پێی ده‌ئێ مه‌درسه‌یه‌ک دانراوه به‌ کوردی و ئێستا هیندیگ قوتابییمان هه‌یه به‌ کوردی ده‌رس ده‌خوینن. پێشه‌وا زۆری پێ جالیب ده‌بێ ده‌پرسی که چۆن و که‌نگی و نه‌ کوێ، ده‌ئێ نه‌ گه‌ره‌کی "قووته‌ قه‌بران" نه‌ مائی حاجی نه‌حه‌دی گادانی نه‌و مه‌درسه‌مان داناوه و پێمان خوشه‌ سه‌رمان ئێ بده‌ی و قوتابییان و مامۆستاکان بریک هان بده‌ی و بریک ته‌شویقیان بکه‌ی. ئێمه پۆله قوتابییه‌ک بووین حدوووی بیست

سی کهس له خودی گه‌ره‌کی " قوو‌له قه‌بران" و ده‌ور و به‌ر وه گه‌ره‌کی "رژگه‌یان" که به ئیستیلح دوو گه‌ره‌کی جیرانی مه‌هابان له قوتابخانه ده‌ستمان کردبه خویندن و هیندیگ مامۆستای دلسۆزی نه‌و زهمان که له کوردی زیاتر شاره‌زا بوون له مامۆستاکانی مه‌دره‌سه‌ی رۆژانه‌ی ره‌سی ده‌وله‌تیدا ده‌رسیان ده‌کوته‌وه ده‌رسیان به ئیمه ده‌کوت و ده حه‌قیقه‌تدا نه‌مه یه‌که‌م نه‌ئهبای زمانی کوردی له وه مه‌کته‌به و له وه جیگایه که مائی ئیمه بوو ده‌ستمان پچ کرد و ماوه‌یه‌کی دوور و درێژ نه‌و کاره‌مان ئیدامه دا، رۆژانه که ده‌چووینه مه‌دره‌سه‌ی ده‌وله‌تی به فارسی ده‌مانخویند ئیوارانه ده‌هاتینه‌وه ده‌چووینه‌وه بو نه‌و مه‌دره‌سه‌ی وه نه ته‌نیا ئیوارانه به‌شیکیش له شه‌و نه‌ز به‌س شه‌وقمان هه‌بوو و عه‌لاقه‌مان پچی بوو به‌شیکیش له شه‌و له مه‌دره‌سه‌که ده‌ماینه‌وه و دره‌نگانیک ده‌چووینه‌وه بو نانخواردن، حه‌تتا هیندیگ وه‌خت ده‌چووینه‌وه نانمان ده‌خوارد و دووباره ده‌گه‌راینه‌وه بو مه‌دره‌سه‌که. مامۆستاکان عه‌لاقه‌یه‌کی یه‌کجار زۆریان به ئیمه قوتابییه‌کان هه‌بوو وه ئیمه‌ش به حه‌قیقه‌ت وه‌کوو باییک مامۆستاکانمان خۆش ده‌ویست و یه‌کجار زۆر ئیجتیرامان بۆیان هه‌بوو وه من پیم وایه له شه‌خسی خاله مه‌لا له وه بابته غه‌در کراوه که له که‌متر شوینیک تا ئیستا باسی کراوه و من به‌ش به حائی خۆم وه‌ک شاهیدیکی زیندوو خاله مه‌لای داودی وه‌کوو بنیانگوزاری یه‌که‌م مه‌دره‌سه‌ی کوردی له کوردستانی ئیران و له شاری مه‌هاباد دا ده‌ناسم و جیی خۆیه‌تی به گۆیره‌ی پینوست ته‌حقیق له سه‌ر شه‌خسییه‌تی نه‌و کابرایه بکری بیوگرافی و ژبانی نه‌وه‌نده‌ی که بووه وه‌کوو کوردیکی دلسۆز هه‌ر به‌مینیتته‌وه و پیم خۆشه نه‌وه‌شتان عه‌رز بکه‌م که مه‌دره‌سه‌ی گه‌لاویژ که کاتی خۆی ناوا به نه‌ئینی و نیوه نه‌ئینی دامه‌زرا و شه‌وانه نه‌مه ده‌مانخویند داویی که کۆمار ئیعلام کرا و په‌سمییه‌تی په‌یدا کرد و مه‌دره‌سه‌کان بوونه‌وه کوردی و له مه‌دره‌سه‌کان ده‌رس کوته‌وه به فارسی به ته‌واوی قه‌دهغه بوو حه‌تتا کتیبی فارسی کهس نه‌یده‌توانی، نه‌ده‌بوو هه‌لی بگری بیخوینیتته‌وه یا بلین ده‌رسی لی بخوینی هه‌موو ده‌رسیک به زبانی کوردی و به کوردی ده‌کوتره‌وه له لایه‌ن مامۆستاکانی هه‌موو مه‌دره‌سه‌کانه‌وه، نه‌و مه‌دره‌سه‌ی " گه‌لاویژ" ه مونه‌قیل کرا بو ساخوتومانیک که له جیرانه‌تی چاپخانه‌ی کوردستاندا واقع ببوو و نه‌گه‌ر فکرم به هه‌له نه‌چی له وه جیگایه‌ی بوو که تا به‌ئینیک له‌وه پیش، ده پارزه ساڵ له‌وه پیش که من مه‌هابادم ده‌دی کتیبخانه‌ی " مووه‌قه‌قی" و نه‌وانه‌ی تیدا هه‌لکه‌وتبوو. وه نه‌و مه‌دره‌سه هه‌تاوه‌کوونی ناخرین رۆژی کۆماریش به کاری خۆی هه‌ر درێژه‌ی دا و مه‌دره‌سه‌یه‌کی مومتاز هه‌م له باری شاگرده‌کانییه‌وه و هه‌م له باری ئیجساس و بیرو بۆچوونی کوردایه‌تییه‌وه به حیساب ده‌هات له نه‌غله‌بی مه‌پاسیمه‌کانی ده واقیعدا په‌سمیشدا حه‌قی ته‌قه‌دومی پچ درا بوو قوتابییه‌کانی، مامۆستاکانی ده‌بوو له سه‌فی پیشه‌وه‌ی به‌قییه‌ی مه‌دره‌سه‌کاندا برۆن چون یه‌که‌م مه‌دره‌سه‌ی کوردی بوو که دامه‌زرا‌بوو. هه‌ر له وه کاتدا به فاسیله‌یه‌کی دوو سی مانگی مه‌دره‌سه‌یه‌کی دیکه‌ش به ناوی مه‌دره‌سه‌ی "نازادی" له گه‌ره‌کی "هه‌رمه‌نییان" له راستی مائه حه‌مه‌دی مه‌لوودی و نه‌وان پیک هات ده یه‌ک دوو هۆده‌ی، دیاره نه‌و ده‌می هه‌ر هه‌موو ساختومانه‌کانی سابلاغی به سه‌بکی قه‌دیمی و شتی وا بوون به‌لام سازتر له‌وانه‌ش بوو که نه‌و دم هه‌بوون له‌ویدا بوو و هیندیگ وه‌خت مامۆستاکان که ره‌وا‌بیتیکی زۆر سه‌میمانیه‌یان پیکه‌وه هه‌بوو شه‌وانه به‌عه‌زه رپۆره‌سمیکیان به‌رپۆه ده‌برد له‌به‌ئینی نه‌و رپۆره‌سه‌دا قوتابییه‌کانیش هه‌موو کۆ ده‌بوونه ئی هه‌ر تک مه‌دره‌سان " گه‌لاویژ" و

" نازادی" و هیندیک بلیین موسابه قاتی شیعو خویندنه وهی مه تن و زانیاری نه سهر نووسین و ده ستووری نه وه دم به پیی زانیاری مامۆستاکانمان ده هاته گۆری که زور هاندر بوو بو ههر تک لامان وه که لکی پیویستمان نه و جووره کۆبوونه وانه وه ده گرت.

نه میر هه سه نه پوور: نه میر هه سه نه پوور: نه وه مه درسه ی نازادیش پیش پیک هاتنی کۆماری بوو؟

جه لیل گادانی: مه درسه ی نازادیش پیش پیکه اتنی کۆمار بوو وه ههر به نیوه نه یینی بوو نه ویش ده واقیعدا به لام دواپی که حکوومه ت نیعلام کرا نه وه مه درسه به و ناوه نه مه هاباد دا نه ما و ده غم بوو ده گه ل هیندیک مه درسه ی دیکه. مه درسه ی پیشووی په هله وی و سه عاده ت و نه وانه به گشتی مه درسه ی " کوردستان" یان ناو نا و نه وه مه درسه ده واقیعدا ده غم بوو ده مه درسه ی " کوردستان" دا، به لام گه لویژ ههر به ناوی خۆی مایه وه.

نه میر هه سه نه پوور: نه وه مه لای داودی چی به سهر هات نه وه نه دی نه تو ناگات لی بی؟ نه زه مانی کۆمار دا چی کرد و دواپی چی به سهره ات؟

جه لیل گادانی: نه وه نه دی نه من ناگام لی بی ده حه قیقه ت دا پیاوکی خود ساخته بوو، فه قییه تی کرد بوو دواپی به ده ره جه ی مه لاییش گه یشتبوو به لام عه لاقه ی به مه لایه تی و نه وه نه بوو، زۆرتر عه لاقه ی به خویندنه وه ی کتیب و ته حقیق و به تاییه تی زبانی کوردی و نه وانه بوو و بی شک ره نگه ناوی نه بی به لام نه گه نه نیم یه کیک نه دامه زینه رانی کۆمه له ی ژیکاف بووه یه کیک نه نه فرادی فه و قو له عاده مونه سیر و خوش نیجسانی کۆمه له ی ژیکاف بوو وه نه سه ته ی گه ره کیشدا خه لک خوشیان ده ویست حیسانیان نه سهر ده کرد، ده گه ل نه وه شدا که نیسانیکی فه قیر بوو به لام توانیبوو ی ژبانی خۆی به شیوه یه ک ته نزیم بکا که نه وه ده می بو نیمه جالب بوو. نه وه ده می نه که م مالان کوری خوینده وار و نه وانه

هه بوو، کوره کانی وی هه رتکیان خویندهوار بوون و دوایش هه رتکیان بوونه مامۆستا هه ر له قوتابخانهی " گه لایوژ"، یه کیکیان کوری گه وری به ناوی مه مه ده ده گه ل نه و عیده خویندهکاره که نیردران بو باکو ده گه ل نه وانیش چوو به لام باش نه زانه به عیله تی نه خوشی بوو یا به عیله تی دته نگه و دووری له کوردستان بوو وهکی نه وانیدیکه نه یه توانی تا ناخر به یینته وه، زووتر گه رایه وه یانی هه ر له ده وری کۆماردا گه رایه وه و دووباره ده رس کوته وهی له مه درسه ی " گه لایوژ" درێزه دا. نه وهنده نه و بنه مانه پاک و خاوین بوون وه خوش هه ست بوون و نه وهنده عه لاقه یان به کۆماری کوردستان بوو که دوای ماوه یه کی سال، سائوئیوی هه ر سیکیان به داخه وه به ته رتیب فه وتیان کرد و له نیو ئیختیرامی خه لکی مه هاباد دا له گۆرستانی مه لا جامی به خاک نه سپیتردران. وه ده واقعتدا ده کری بلین یه ک مه جموعه له ئینسانی خاوه ن هه ست ده و ما له دا بوون که هه موویان له ماوه یه کی که مدا نه مان و یا بلین به قه ولی نه و دم ده کوترا له مه راق و که سه ریکی زۆر که له تیکچوونی کۆماری کوردستان بو وان هاتبووه پیتشی دیقیان کرد. نه وه ته عبیری خه لک بوو منیش له سه ر نه و بروایه م چون ئیشتیاق و عه لاقه که م زۆر له وه زیاتر ده دیتن که بتوانن نه و رووداوه دته زینه ته حه مول بکه ن.

نه میر هه سه نه پوور: فه قییه تی نازانی له کوئ کرد بوو؟

جهیل گادانی: نه من باشم له بیر نییه ده واقعتدا چونکوو نه و سین و سائیکی ئی گوزه را بوو. نه و ده می زه مانی کۆمار حدووده ن شیت و شیت و پینج و نه وانه بوو.

نه میر هه سه نه پوور: مه لایه تی نه ده کرد؟ لیبای مه لایه تی و نه وهی ده به ر نه ده کرد.

جهیل گادانی: نه خیر مه لایه تی نه ده کرد، لیبای عادی ده به ر ده کرد و که وا و پاتۆل و من وینه یه کیشم هه یه هیوادارم بتوانم نه و وینه یه هه ر چه ند عه له زاهیر نه وهی له بیرمه به پیژمه یه که وه یه، کراسی ده به ر دایه به لام ده نیو مه جموعه یه ک له مامۆستایان نه و زه مانی مه درسه ی " گه لایوژ" که تفه نگه برنوشیان به ده سته وه یه نه غله بی مامۆستاکان و دوو له کوره کانی خوشی له ویدا هه ن. وام له بیره که سه یه د مجیدی نی نیزامیش که نه و زه مان مامۆستا بوو و هه ر له مه درسه یه ده رسی ده کوته وه وه ختی خوی مامۆستای منیش بوو بو ده رسی کوردی، یه کیک له مامۆستاکان بوو نه ویشی هه ر تیندایه، مه جموعه یه ک نه فرادی دیکه که ره نگه نه من نه چه وه سه ریان. نه من نمونه یه کم له و عه کسه داوه به کۆمه تی کورد له نه نده ن، پیزار، نه گه ر مابئ نه من حه تمه ن بو تان ده نیترم، نه گه ر نه شم مابوو هیوادارم له ریگه ی نه وانه وه که حه تمه ن وینه یه کیان له کنه، که دابوومنی گۆفاریکیان هه بوو تیندا چاپی بکه ن، نازانه چاپیان کردوو یان نا، ئومیده وارم به ده ستی ئیوه بگا که لکی ئی وه ریگرن.

نه میر هه سه نه پوور: زۆر مه منوون. جا کاک جه لیل ده کری که میک وردتر باسی مه لیمه کان کی بوون؟ نه گهر له بیرت بی خویندکاره کان کی بوون، چۆنیان درس ده کوت و له کوئ داده نیشتن له مائ؟ له سه ر عهرزی داده نیشتن، ته خته ی ره شوو هه بوو، کاغه زوو چۆن بوو، نهو شتانه. چون نه وانه هه چی دیاره، نه من که هه ر نه مهبستبوو شتی وا. پیشم وا نییه تا نیستا به نووسراو کهس نووسییتی. هه رچی وه بیرت بی لهو بابه تانه وه.

جه لیل گادانی: منیش وهک نووسراوه ته نه ا له رۆژنامه ی کوردستاندا وهک نووسراوه نه وه م چاو پی که وت. نه ز قه زا بو خوشم موته وه جی نه بووم براده ریک که پیش من نهو ژماره ی خویندبووه وه که ۱۳ ژماره یه کمان وه ده ست که وتوو له ۱۹۸۴ له پاریس، موته وه جیهی نه وه ی ببوو و نیشاره ی پی کرد. به شوخی نیستینادیان به وهش ده کرد که نه من زۆر قه دیمیترم له وه ی که بوخوم پیتم وایه، ده یانه ویست سینی من به نه نه سه ری به لام واقعییه ت نه وه بوو نه من نهو ده می قوتابی بووم به لام شته کانم له بیر ماوه؟

نه میر هه سه نه پوور: چهند سائه بووی نهو ده می؟

جه لیل گادانی: من نهو ده م ته قریبه ن چارده سائه بووم، له ته نیسی نهو مه دره سه دا ۲۴ [ی هه تاوی] ته قریبه ن چارده سائه بووم. چارده و چارده و شتیک وه روویه مه ره فته نه مه له هه ساریکی زیادی لای مائی خۆمان نهو ده م که بلین به بنهستی نه ییووبی دوايه دهناسرا، مائه سهید ره حمانی نه ییووبی و حاجی سهید ره جیمی نه ییووبی ددانساز و نه وانه بوون بنهستی بوو نیمه له وئ دوو ده زگا خانوو به ره مان بوو ده زگایه ک بو خۆمان تیدا داده نیشتن، ده زگایه کیش هه ر له په نای وی هه بوو که زۆر شتی به خۆیه وه دیوه نهو خانوو. وه ختی خۆی چون خانوو به کی مه زبووت و جادار و پر وه تاغ بووه، نه میر عه شاییری زه مانی ره زا شای تیدا بووه، دوايي شه خسیاتی وه کوو مه لا مسته فا و شیخ سوله یمانی بارزانی و نه وانه ی تیدا بووه، سهیدی زه مبیلی تیدا بووه، نازانم نه گهر مه مه د له بییری بی [مه به ست له مه مه دی گادانی یه که له دانیشتنه که دا بووه. ح.ق] ره نگه خه لکی دیکه شی تیدا بوو بی.

مه مه د گادانی: حاجی مه مه د ناغای نیندرقاشی نه من پیتم وایه ده بی حاجی مه مه د ناغای شیخالی بی. ح.ق]

جه لیل گادانی: به ئی نه وانه، به نیستیلاح هیندیگ گه وه مال ده یانگرت، ره نگه نهو ده می هه م نیجاره که ی گران بوو بی و هه م بیله خه ره نهو گه وه مالانه جیگاوریکایان ده ویست، به لام لهو هه وشه دا نیمه دوو هۆده مان به ر که وتبوو، دوو هۆده یان دابوویی و بابم که هه ر وا نیشتیاقیکی تاییه تی به کاروباری نیشتمان په ره وری و نه وه هه بوو و نه ندای کۆمه له ی ژیکاف

بووه و دوایهش نه ندایه حیزبی دیمۆکرات بووه پیشکەشی کرد بوون کوتبووی ئیوه نییه تیکی وا خیروو ههیه له سه ره نه وهی مه حتهل مه بن جی نییه نه و جی. وه دهو دوو هۆدهی دا بوون و دوایی قوتابیه کان زیاد بوون، عه رزت ده کم گۆیستمانه وه بۆ کووچه یه کی سه ره وه تر که نیستا بووه ته نه وه ئی هه شت میتری نه گه ره له بیرتان بی له مه هابادی نه وه ئی هه شت میتری مائه حاجی سه یید عه بدولای ته ها زاده، هه وشیکی فه رعیه ان هه بوو جگه له هه وشی نه سلّی خۆیان، نه و سه چوار وه تاغی هه بوو چووینه دهو هه وشه یه وه و هه تا وه کوونی ته بدیل بوو به مه دره سه ی رۆژانه هه ره دهو هه وشه دا بووین و زۆریش خاتراتی بلّیین خۆش و ناخۆش به تیکرا له و دهوره له قوتابخانه و له مه دره سه هه مانه پیتم خۆشه ئیشاره بکه م که نه مه له و دهوره له قوتابخانه ی نه ئینی عه کسێکه مان هه بوو مه جموعی قوتابیه کان به لیباسی کوردیه وه کیشابوومان هه موومان و دیار بوو له مائی هه موویان رازاند بووینه وه، پشتیندی باشیان بۆ به ستبووین و شه دهی قوزیان ده سه ری هالاند بووین و له دهورو به ری باغی سیسه له سه ره چۆم و نه وانه عه کسێکی زۆر جالبمان هاویشتبوو داواشم لیکرد نه و قه ده ره ی له کاک عه لیلی قازی کوتم کاک عه لی وه ختی خۆی نه تو نه و عه کسه ت له من وه رگرت به نه مانه ت پیای چاک به ئالبۆمه کانت ته مه شا که نه گه ره ماوته نه و عه کسه م ده یه وه نه وه بۆ من زۆر قیه مه تییه کوتی وه لا ده گه ریم نه گه ره بیی به چاوان. به لام پیتم وا نییه له کنه ماب، وه بیرم دی چ عه کسێکه ت داوم زۆریش قیه مه تی بوو، به لام نیمه زۆر که وتووینه به ره په لامار نه و عه کسه ره نگه نه ماب. زۆری ته مه شا کرد بوو خولاسه نه و عه کسه نه ماوه به داخه وه نه و عه کسه له به یین چوو عه کسێکی جالب بوو بۆ من. وه نه و ده می قوتابخانه دیاره له مه دره سه ی عادی میز و سه نده ئی و نه وه هه بوو، مه دره سه ی ده وئه تی به نیمکاناتی ده وئه تییه وه به لام دامه زرتنه ری نه و مه دره سه یه ده واقیعه ا هه موو بۆخۆیان رووت و ره جال بوون نه وه یان ده حه قیه ته دا بۆ نه ده کرا که میز و سه نده ئی و شتی وا بکرن له بیرمه له به ره و مه ره و شتی وا که لکه مان وه رده گرت و داده نیشتین به لام دوایی که گۆیستمانه وه بۆ مائه حاجی سه یید عه بلا له وی ئیدی میز و شتیان بۆ کری بووین و مه دره سه که مان ته یارتر بوو. به ئی ته خته سیامان هه بوو له عه رز داده نیشتین و گنجی شمان بۆ خۆمان دروست ده کرد بۆ وهی مامۆستاکانی مه دره سه ی رۆژانه هکر نه که نه وه که گجیمان له مه دره سه ی وان هیئاوه له سه ره نه وه ش لیمان بده ن ته نییمان بکه ن. وه له نیمکانی تیکی زۆر که م ده واقیعه ا که لکه مان وه رده گرت به لام نه زیه س عه لاقه هه بوو ده به یینی هه موو قوتابیه کاندا بۆ زبانی کوردی ده ماویه کی زۆر که مدا نیمه خویندن و نووسینی کوردی فیر بوون و نه و ده م هیندیک موجه له و شتی وا که که م و زۆر ده رده که وت یه ک له وان " گه لاویژ " بوو که نیمه ش ئیدی ورده و رده فیر ببووین ده گه ئی ناشنا ببووین بۆیان ده هیئاین و قه ته عاتی نه ده بی و شتی وامان لی ده خویندنه وه و شیعه ره کانمان ده خویندنه وه و هیندیکیشمان له به ره ده کردن.

نه میر هه سه نه پوور: کتیبته ان نه بوو له و کتیبه ده رسیبانه ی له عیراق چاپ ده بوون؟

جه‌لیلی گادانی: نه‌خیر، نه‌مه‌ نه‌و ده‌می وا بزانه‌ کتییی ده‌رسی نه‌گه‌ر له‌ عیراقیش بووی، نازانه‌ ده‌قیق نه‌و ده‌می له‌ عیراق بووه‌ به‌و شیوه‌ یان نا.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: هه‌بوو به‌ئێ

جه‌لیلی گادانی: به‌لام نه‌مه‌ شتیگمان له‌و کتییانه‌ نه‌بوو نه‌خیر، هه‌ر له‌ قه‌له‌م و کاغه‌ز ئیستیفاده‌مان ده‌کرد و گوڤاره‌کانیش نه‌وه‌ی که‌ ده‌هات به‌ تایبه‌تی هیندیگ له‌ مامۆستاکان له‌ خانه‌واده‌هایه‌کی موسه‌قه‌ف و نه‌هلی موتاله‌عه‌ و شتی وا بوون ده‌وره‌ی که‌ لاونیژیان هه‌بوو ژماره‌ به‌ ژماره‌ ده‌یانیه‌تا، له‌ هه‌ر ژماره‌یه‌ک هیندیگ شتیان پی‌ ده‌کوتین ئیمه‌ش ئیستیفاده‌مان ئی‌ ده‌کرد. مامۆستاکانی نه‌و ده‌می...

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: ببووره‌ پیش نه‌وه‌ی بچینه‌ سه‌ر نه‌و باسه‌ی "نیشتمان" چی یا" دیاری کۆمه‌له‌ی ژ - ک. بۆ لاهوکانی کورد" نه‌وانه‌و هه‌بوو؟

جه‌لیلی گادانی: نه‌وانه‌و ده‌ر ده‌که‌وتن به‌لام نه‌وه‌ی واقعییه‌ت بی‌ ره‌نگه‌ نه‌مه‌ ده‌ سینیکی دا نه‌بوویین که‌ بتوانین له‌وانه‌ ئیستیفاده‌، به‌هره‌ی سیاسی وهرگرین به‌لام من "نیشتمان" م دیوه‌ و هیندیگ شتیشم له‌ مه‌فته‌عیگدا ئی خویندوووته‌وه‌.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: به‌لام نه‌وه‌ی له‌ مه‌دره‌سه‌ی دا نه‌وه‌ی که‌کیان وهرنه‌ده‌گرت؟

دانیشتوان له‌ راسته‌وه‌: ۱- مه‌جیدی کۆچه‌ری ۲- ته‌های موکری ۳- خه‌لیلی عه‌سکه‌ری ۴- قاسمی خوسره‌وی ۵- مه‌مه‌د سادقی شه‌ره‌فی ۶- جه‌مه‌ده‌میینی مورادیان ۷- جه‌لیلی گادانی ۸- مه‌مه‌دی سوئتانی.

پاره ستاوان له راسته وه: ۱- فه تتاح چاوشیت (پاس - ۱۵) ۲- قادری شینکی ۳- سهید سمایی له یوووبیان ۴- محمه د ۵- سهید عوبهیدیلا له یوووبیان ۶- سماییل ساحب ۷- محمودی نابهندی ۸- عه بدولای زه هاوی ۹- عومهری شهنگه یی ۱۰- ته های سماییلزاده ۱۱- خه لیلی گادانی، مه دره سه ی گه لاویژ

جه لیل گادانی: له مه دره سه ی با، له هیندیگ شیعر و نهوانه یان که لک وهرده گرت که زۆرتر ده گه ل زهوقی ئیمه و ده گه ل سین و سائی ئیمه جوور ده هاته وه له بهرمان ده کرد و وه کوو کۆنفرانس بو باقی قوتاییه کانه مان ده خوینده وه که راش ییین که بتوانین له هیندیگ جیگا و شوین قسه بکهین شیعر بخوینینه وه و نهوانه که من نهو زه مانه یه کیگ لهوانه بووم که له زۆر کۆر و کۆمه ئی بلیین سه رتر له سه تخی خۆمان، له سین خۆمان که له بهینی نه ندامانی ژک و نهوانه دا پیک ده هات ده جووین.....

نه میر هه سه نه پوور: ده ی مه لیمه کان کۆ بوون؟

جه لیل گادانی: مامۆستا کان نه وه ی له بیرمه خاله مه لا بو خۆی بوو، سهید عوبیدیلا له یوووبیان بوو.

نه میر هه سه نه پوور: سهید عوبیدیلا بو خۆی موحه سیل بوو؟

جه لیل گادانی: سهید عوبیدیلا موحه سیل بوو له ده بیرستان ده خویند، وا بزانه کلاسی ۳-ی ده بیرستان بوو نهو زه مان. ده بیرستانیش له جیی مه شهووری ماله وهره هرامی دا بوو که پیش نهو زه مانیش قه ده ریک مائی شیخ نه حمه دی بارزانی بوو. چونکه نه مه که چووینه ده بیرستانی ههر له ده وری کۆمار دا ده بیرستان گویزابه وه وه بو ساختمانی دارایی، ساختمانیکی کولاهه رهنگی هه بوو له وئ دهو ساختمانه ی دا بوو که هه ساره که شی زۆر گه وره بوو، دار و دره ختیکی زۆری هه بوو دوایه بوو به ده بیرستانی محمه د رهزا شا و بزانه. نهو ده می نهو پشتی وئ ته قریبه ن کاول بوو، دهشت و که لاوه و ته په و مه په و نهوانه چهنده ساختمانی قه دیمی لئ مابوو ئی ده وره کانی پیشوو ئاوه دان نه بوو، نه مه نهو ده بیرستانه مان ده خویند، به لام نهوان لهو ساختمانه یان ده خویند که دوایی وهره هرام و پیش وهره امیش شیخ نه حمه دی بارزانی دوای وه ی که هاتنه وئ ده ویدا دانیشتبوون. یهک دوو تیناتریش که نهو ده می ده بیرستان بوو ههر لهو هه ساره درا و بو یه که م جار من لهو سه رده مه دا ده گه ل تیناتر ئاشنا بووم و گرووه یکی تیناتله باکو را هاتبوو و نهوان شتیکی فه و قوعاده جالییان نیشان دا..

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: به‌ تورکی؟

جه‌لیلی گادانی: به‌ ئێ‌ به‌ تورکی و دواییش گرووه‌یکه‌ی هونه‌ری له‌ ته‌وریز را هاتبوون. له‌ دوو مه‌رحه‌له‌ دا نه‌من به‌ش به‌حالی خۆم زۆرم هه‌ز ئێ‌ کرد، زۆرم پێ‌ خۆش بوو، جا ره‌نگه‌ تێ‌ نه‌گه‌یشتم له‌ مه‌فاهیمی که‌لیمه‌کان چون ئه‌و ده‌می تورکیه‌م نه‌ ده‌زانی نه‌مه‌ما بۆم شتیکی جالب بوو، به‌ تیناتریشیان ده‌گوت ته‌یاتوور. چون هیندیك که‌لیمه‌ هه‌یه‌ که‌ ده‌گۆردی به‌ گۆیره‌ی سه‌لیقه‌ خه‌لک و وانه‌ که‌ کابرای ساحیبی هه‌ر ناشیناسیته‌وه‌ که‌لیمه‌که‌ی. به‌لام دوا‌ی ئه‌وه‌ که‌ هیندیك له‌ هاوینشتمانی کوردستانی دیوی گه‌رمیان هاتن بۆ ئه‌وی به‌ تایبه‌تی له‌ سه‌ره‌تای به‌ره‌و تیکشکانی شو‌رشی بارزانی و دوا‌ی ئه‌وه‌ی که‌ بارزانییه‌کان هاتن مامۆستا‌کان زیاتر بوون، هه‌ر له‌و مه‌درسه‌ی شه‌وانه‌ دا من باشم له‌ بیره‌ "عوسمان دانیش" ی ره‌حه‌متی، نووری ئه‌حه‌مه‌د ته‌ها، مامۆستا محممه‌د توفیق وردی ئه‌وانه‌ ده‌رسیان پێ‌ ده‌کو‌تینه‌وه‌ که‌ دوا‌ی بوونه‌ مه‌لیمی رۆژانه‌شمان له‌ مه‌درسه‌ی گه‌لاویژ که‌ ده‌رسیان ده‌کو‌ته‌وه‌ هه‌ر کام له‌ رسته‌یه‌که‌دا، مامۆستای باشیش بوون ئه‌و دم موسته‌وایان زیاتر له‌ مامۆستا‌کانی پیشووی خۆمان بوو، موسته‌وای کوردییان. هۆیه‌که‌شی ئه‌وه‌ بوو که‌ ئه‌وان له‌گه‌ڵ کوردی و زبانی کوردی له‌ میژ بوو ناشانیان هه‌بوو که‌ بۆ مه‌ شته‌که‌ تازه‌ بوو.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: جا چه‌ند سه‌عاتو ده‌رس ده‌خویندو ده‌زانی له‌ چ ساعه‌تیکی را؟

جه‌لیلی گادانی: ئێمه‌ مه‌مووله‌ن له‌ سه‌عات چوار، چواروونیوی دوا‌ی نیوه‌ررۆیان ته‌عتیل ده‌بووین، نیوسه‌عاتیک به‌ رێگه‌وه‌ ده‌بووین تاوه‌کو‌ونێ مه‌درسه‌که‌مان به‌ نیوی مه‌درسه‌ی په‌هله‌وی له‌ هه‌وه‌لی گه‌ره‌کی هه‌رمه‌نیان بلێین له‌ سه‌ر درووان له‌ خانووی میرزا سو‌لتانی دا بوو هه‌تا له‌وی‌را ده‌گه‌یشتیته‌وه‌ و ده‌چووین کتیب و متیبی یا ده‌فته‌ر و مه‌فته‌ری کوردیمان هه‌تده‌گرت که‌ ئه‌و ده‌می نه‌مان ده‌وی‌را ببه‌ینه‌ مه‌درسه‌ی رۆژانه‌ چون ده‌بووه‌ ئه‌سبابی تووره‌یی مامۆستا‌کانی رۆژانه‌ و هیندیك جار وه‌به‌ر کو‌ته‌کیش ده‌کو‌تین نیو سه‌عاتیکمان پێ‌ ده‌چوو له‌ سه‌عات پینج پینج و نیوی ئه‌و کات ده‌ستممان پێ‌ ده‌کرد جاری وا بوو ده‌چووینه‌، هه‌تاوه‌کو‌ونێ وه‌ختی نان خواردن له‌وی ده‌بووین، هیندیك جاریش که‌ ده‌رسه‌کانمان ده‌ماوه‌ دوا‌ی نان خواردنیش دووباره‌ ده‌هاتینه‌وه‌ خه‌ریک ده‌بووین، دوا‌ی وای ئێ‌ هاتبوو به‌ تایبه‌تی ئه‌و دم که‌ بریک مه‌درسه‌که‌مان له‌ مائی ئێمه‌وه‌ و هیندیك له‌ کوره‌کان بریک دوور که‌وتبووه‌ ئیدی شه‌وانه‌ دوا‌ی نان خواردنێ ده‌چووین ته‌قربه‌ن تا سه‌عاتی ۱۱ و ۱۲-ی شه‌و خه‌ریک ده‌بووین و مه‌شغوول ده‌بووین مامۆستا‌کانمان زۆریان زه‌حه‌مت ده‌گه‌ڵ ده‌کیشاین و به‌ راستی دئسو‌ز بوون. وه‌ ئه‌من قه‌ت خاتره‌ی ئه‌و مامۆستایانه‌ی ئه‌و دم له‌ بیر ناکه‌م که‌ به‌و په‌ری دئسو‌زییه‌وه‌ ده‌رسیان پێ‌ ده‌کو‌تین و قیری شتی تازه‌یان ده‌کردین.

نه مير هه سه نه پور: مه هه سيله كان هه چت له بيره كي بوون؟

جه ليل گاداني: به ئي موحه سيله كانم هينديك له بيره. عه رزت ده كم نه وهي له بيرمه مه رحوومي عوسمانى يوسفى بوو، كاك مسته فاي نه لياسى بوو، خودا ليخوشبوو مه محمودى نالبه ندى بوو، نه وه دهسته براده ريك بووين زوريش پيكه وه نزيك بووين و زور پيكه وه گهرم بووين دواييش هه به تيگرا چووين بو مه دره سه ي گه لاويژي روظانه له وه مه دره سه را و له وي به خونندى خومان دريژه مان دا. وه دواييش له ده بيرستانى به ينيك هه راوكللاس و هاو دهرس بووين. نه وانم له بيره مه رحوومي كاك خه ليلي برام بوو كه له من گه وره تر بوو به لام له دهرس دا ته قريبه ن له وه مه قته عه دا وه ك يه ك ده مان خونند، سيني له سه ره وه منيش بوو، به لام چون كورديمان به يه كه وه ده ست پي كرد بوو هه ر پيكه وه ده چووينه پيش. نه وانم له بيره. رهنگه حافيزم قه د نه دا له وه م زياتر وه بير بيته وه.

نه مير هه سه نه پور: نه و خانوبه ره ي مه دره سه ي تيذا بوو ماوه هيشتا؟

جه ليل گاداني: نه و خانوبه ره ي ئيمه ده فه رموي يا ئى مائه ته هازاده ي [نه يووبيان]؟

نه مير هه سه نه پور: ئى ئيوه و هه ر تكيان

جه ليل گاداني: به ئي، وه لاهى نه و خانوانه هه ر تكيان ماون به لام به ته غيراتيكي زوره وه. نه و خانوبه ي مه چون خانوبه كي زور زور گه وه بوو ئيستا وا بزانه ده نيهايته دا ببوو به مائي سورنجداغي بو خويان شاروچكه يه كيان ئى دروست كردوو ده پازده بيست مائيان تيناوه، هينديك هو ده و مو ده ي ديكه شيان تيذا ساز كردوو. خانوبه كه ي مائه جاجى سه يد عه بلاي سه يد ته هاش هه ر به و جووره ته غيراتي كردوو و بريك تازه كراوه ته وه و رهنگ و ديمه ني تازه تري پي دراوه.

نه مير هه سه نه پور: عه كسوو نييه له مائه كه ي خوتان؟

جه ليل گاداني: به داخه وه نه وه لا نيمانه، نه خير.

نه مير هه سه نه پور: [له ناماده بوانى ديكه ي دانيشته كه ده پرسى]. ده ي پرسيا رى دى ئيوه ني تانه سه باره ت به و مه دره سه ي؟ كاك جه ليل چايه كي بخووه.

نه بی قادری: له مه دره سه ی ته واوی دهر سه کان ئایا ههر کوردی بوو یا شتی دیکه ش بوو یا چۆن ده کو تراوه؟

نه میر هه سه نه پوور: به ئی

جه لیل گادانی: له شه هریوهی بیسته وه هه تا وه کوو [سالی] ۲۵ که نه وه وزعه هاته پیشی ئازادیه کی بهرچاو هه بوو هه تا نه وه دهره ی که حکومه تیش ئیعلام نه کرا بوو نه من و نه مان له کوردستانی نه وه ده می ئیبه زۆر زیاتر له نه من و نه مانی ئیستای کوردستانی عیراق بوو هه تا حکومه تیش نه بوو نه من و نه مانه که زۆر زۆر زیاتر بوو. چون به راستی نه خلاقیات زۆر بهرز بوو خه ئک قبوولیان نه ده کرد که سیک به خۆرای ته عدا به خوینی که سیک بکا و که سیک بکووژی من له بیرمه ههر له وه عالیه می بی وانیکی دا بهر له ئیعلامی کۆمار و نه وانه میرزا رهحمانی شافیعی له نیوه راستی مهیدانی کاروانسه رای شافیعی نه وه جینگای قه پانی لی بوو، وه بیرت دی؟

نه میر هه سه نه پوور: به ئی به ئی،

جه لیل گادانی: له وی میرزا رهحمانی شافیعی پیایکی موخته ره می سابلأغی بوو نه وانه، له وی دوکه س، دوو چهرچی، دوو معامه له چی که مه عمووله ن خوری و فالان و شتی وایان ده کری و ده فروشت و نه وانه کیشه یه کیان لی پهیدا ده بی، یه کیان مه ست بووه گویا، شه ره که ش درێزه ی هه بوو میرزا رهحمانیش له حوجره ی خوی، له حوجره ی ته جار هه تخانه که ی بوو دیته خواری وه ساته تی بکا ههر نه وه کابرا مهسته به نیوی هاشمی فه رهادی یه که ده مانچه ی له ته پلی سه ری دا له وی کوشتی و خستی. ته واو بوو میرزا رهحمانی شافیعی مرد و خلاس بوو به لام ههستی مه سنوولیه ته که جۆرنک بوو که مترین مه جال به قاتل نه درا فهوری له کووچه و کۆلان و نیو بازار وه دووی که وتن پاش دوو سن سه عات کابرایان له مائیکی گه ره کی "خری" دیته وه، که گه ره کی خوشیان بوو بریک له سه ره وه تری مائه خویمان و ههر له وی فیلمه جلیس کوشتیانه وه. کابرا نه ییده توانی ته عدا بکا و خه ئک بکووژی و ته جاوهز به حقوقی خه ئک بکا. واقعییه ت نه وه بوو.

هه سه ن قازی: کاک جه لیل له پیش وا بزانه راگه یانندی کۆمار له مه هاباد کابرایه ک ده کووژی که وا بزانه ته جار هه تی کردووه به نیوی غه فووری مه حموودیان

جه لیل گادانی: پیش جه ره یانی کۆمار نه بوو، ده جه ریانی کۆمار دا بوو.

هه‌سه‌ن قازی: ده‌ جه‌ره‌یانی کۆمار دا. وه‌کوو بزانی جه‌ریانی کووژرانی نه‌و که‌سه‌ چۆن بووه‌؟

جه‌لیلی گادانی: وه‌لاهی ریویاتی موخته‌لیف هه‌بوو. هیندیگ پینان وا بوو که نه‌و فه‌رده‌ ته‌مایولاتی توودیی هه‌یه و بو هیندیگ کورد به‌ تایبه‌تی نه‌عزای کۆمه‌له‌ی ژیکافی پیشوو قاییلی ته‌حه‌مول نییه‌ وجوودی. نه‌وه‌ جه‌نبه‌یه‌کی بوو، جه‌نبه‌یه‌کی نه‌وه‌ بوو که نه‌و کابرایه‌ ده‌گه‌ل عه‌شیره‌ت و نه‌وانه‌ زۆر تیکه‌لاو بوو عیله‌تی نه‌وه‌ بوو که تاجری موخته‌په‌م و ناسراوی مه‌هابادی بوو، نه‌و ده‌می مؤدیترترین مائی مه‌هابادی هه‌بوو، ساختومانه‌کانی ره‌نگه‌ ئیستاش هه‌ر مایی. هه‌تا ئییه‌ که له‌ شاری بووین هه‌ر ما بوو. سه‌ره‌وه‌ی دووکانی قه‌نادی عه‌لی خومااییزی. نه‌وه‌ ساختومانه‌ی سه‌ره‌وه‌ نه‌وه‌ ساختومانی وان بوو. هیندیگ هه‌ساسیه‌ت له‌و راییته‌ی دا مومکینه‌ بوویته‌ وه‌ هیندیگیش پینان وا بوو له‌ راییته‌ له‌گه‌ل دژایه‌تی له‌گه‌ل کۆماری کوردستاندا کووژراوه‌. نه‌و ریویاته‌تانه‌ هه‌مووی هه‌بوون وه‌لی ده‌ حه‌قیقه‌تدا مه‌علوم هه‌ر نه‌بوو ناخره‌که‌ی که چیه‌ قه‌زیبه‌. چونکوو هه‌تتا نه‌و مه‌سه‌له‌ کیشاشی بو‌ لای شه‌خسی پیشه‌وا‌ی تا نه‌و جیگای من له‌ بیرمه‌ بنه‌مانه‌که‌ی چوو بوون و ره‌حمانی کوری هاوکلاسی مه‌ بوو هاوکلاسی من و کاک عه‌لیی قازی بوو له‌ کلاسی نه‌وه‌تی ده‌بیرستان بوو. ئییه‌ش واقیعه‌ن موته‌نه‌سیر بووین چونکه‌ میرزا ره‌حمان [!!!] ده‌زانین پیاویکی باش بوو، پیاویکی بی زه‌ر بوو، پیاویکی به‌ سوودیش بوو چون ده‌گه‌ل زۆر له‌ ناغا و نه‌وانه‌ قه‌رز و قۆل و فلانی ده‌کرد. پیاویکی باسه‌وادیش بوو ده‌ هدی خۆی دا وه‌ به‌ فه‌ره‌نگ بوو و له‌ کاتیگدا که تازه‌ رادیو له‌ زه‌مانی شه‌ری دووه‌می جیهانییدا هاتبووه‌ مه‌هابادی دوو مال رادیویان هه‌بووه‌ که نه‌و دوو مائه‌ ته‌قربیه‌ن وه‌ک دیوه‌خان وا بوون نه‌غله‌ب خه‌کیان لی بووه‌ بو گۆیدانی رادیوی، یه‌کیکیان مائی مه‌حموودیان بوو، یه‌کیکیان مائی میرزا ره‌حه‌ته‌ی شافیعی بووه‌. وه‌ مه‌نبه‌عی خه‌به‌ری ده‌ واقیعه‌دا نه‌و دوو مائه‌ بوون که ده‌ ناو شاردنا مه‌شه‌وور بوو که پیاوان ده‌چن له‌ مائه‌ میرزا ره‌حه‌ته‌ی یا له‌ مائه‌ میرزا غه‌فووری مه‌حموودیان گۆی ده‌ده‌نه‌ رادیوی. هه‌ر چه‌ند نه‌و بنه‌مانه‌ دلپان ئیستاش هه‌ر که‌ده‌ریان هه‌یه‌ نیسه‌به‌ت به‌ حکوومه‌تی کوردستان و به‌ شه‌خسی پیشه‌وا به‌لام به‌ بپروای من به‌ سه‌راحه‌تیکی که پیشه‌وا هه‌یبوو نه‌گه‌ر شتیکی وا بایه‌ وه‌لا زۆر به‌ سه‌راحه‌سه‌راحه‌ت ئیعلامی ده‌کرد و راشی ده‌گه‌یاندا که شتیکی ناوا بووه‌ و له‌ سه‌ر نه‌وه‌ی کووژراوه‌. به‌لام نه‌من پیم وایه‌ پیشه‌وا ناگای نه‌و قه‌زیبه‌ی نه‌بووه‌، هه‌ر بۆیه‌ش کوتووویه‌تی واقیعه‌یه‌ت نه‌وه‌یه‌ نه‌من بی خه‌به‌رم. شایع بوو به‌ ده‌ستی که‌سیک کووژراوه‌ که هه‌تا نه‌و سالانه‌ش له‌ عیراقدا ده‌ژیا ناوه‌که‌ی گۆریبوو "مام سه‌عیدی حه‌مه‌ قاله‌ی" مه‌شه‌وور بوو، دوا‌یی له‌ عیراق ببوو مام قادر، خه‌زووری کاک خالییدی جیسامی. هه‌ر له‌ به‌ر نه‌وه‌ش نه‌و هه‌تا ساڵه‌کانی دوا‌ی رووخانی شا و نه‌وانه‌ هه‌ر تخوونی مه‌هابادی نه‌ده‌بووه‌وه‌. هه‌تتا له‌ حه‌فتاکانییدا که نه‌وه‌ بوو من هه‌ر نه‌میسته‌ که هاتیبته‌وه‌ مه‌هابادی. به‌لام له‌و په‌وه‌ی دا چوو بووه‌وه‌ مه‌هابادی به‌ینیکیش له‌وی ببوو، عایله‌که‌ی ده‌یان گپراوه‌ که زۆر دئی کرمی بوو، زۆر ناره‌حه‌ت بوو، ده‌یکوت وه‌لاهی دلم ئۆقره‌ ناگری ئیره‌ نه‌گه‌رچی زادگاهی خۆمه‌ و ولاتی خۆمه‌ و نه‌وانه‌، جا ئایا ده‌وره‌ بووه‌، ئایا مه‌سه‌له‌ی رووچی بووه‌، مه‌سه‌له‌ی په‌وانی بووه‌ نه‌وانه‌ هه‌موو ئیمکانی هه‌یه‌ هاتووه‌ته‌وه‌ بو‌ پانیه‌،

له رانییه دا داده‌نیشان. پێراره که من گه‌رامه‌وه له سه‌فه‌ری ده‌ری کۆتیا و له‌ مام قادر نه‌میری خودای کردووه، نه‌ماوه مام قادر.

هه‌سه‌ن قازی: مام سه‌عید

جه‌لیل گادانی: به‌ ئێ مام سه‌عیدی هه‌مه قاله‌ی که به مام قادر ناسرا بوو له عێراقی. ته‌سادوفه‌ن ده‌و جه‌ره‌یانی وانیکیش دا کورێکی شه‌هید بووه، له جه‌ره‌یانی شه‌ری ئیسلامی و یه‌کیتی دا کورێکی شه‌هید بووه وام گوی ئیبووه دئشاد بیت. دئشاد کورێکی بالا به‌رز بوو چله‌وکه‌بابی و نه‌وانه‌شی هه‌بوو دوو جاریش هاتبووه لای مه‌ بو جێژنه پیرۆزه و شتی وا. وام بیست، نه‌و ده‌بێ شه‌هید بووبێ نه‌من وه‌م زانی خوسره‌وه چون به‌رپرسی یه‌کیتییه له رانییه فکری خوسره‌ویم کرد، به‌لام گویا نه‌و ده‌م خوسره‌و له‌وی نه‌بووه، هه‌مه سوڵتان شه‌هید بووه.

نه‌بی قادری: نه‌وه بابی خوسره‌و و نه‌و وانیک، نه‌و کابریان ده‌کوت؟

جه‌لیل گادانی: به‌ ئێ به‌ ئێ، خوسره‌و کوری چکۆله‌یه‌تی، سمایل کوری گه‌وره‌یه‌تی.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: جا کاک جه‌لیل بگه‌رینه‌وه سه‌ر نه‌و پرسیاره‌ی که کاک نه‌بی کردی که موخته‌وای ده‌سه‌کان چ بوون؟

جه‌لیل گادانی: وه‌لاهی موخته‌وای ده‌سه‌کان ده‌ حه‌قیقه‌تدا پینجگه‌ له زبانی کوردی زۆتر له سه‌ر مه‌سه‌له‌ی تاریخی کورد و عه‌ره‌که‌ی کورد بۆیان باس ده‌کردین، نه‌وعیک ته‌شریحی کوردایه‌تی و بزواندنی هه‌ستی کوردایه‌تی ده‌ ناو ئییه قوتابییه‌کاندا بوو زۆر باش له بیره ئییه نه‌و ده‌م له ریگای نه‌و مامۆستایانه‌وه ده‌گه‌ڵ شوێشی بارزان که هاتبووه پیشی ئاشنا بووین، باسی نه‌وه‌یان بۆ ده‌کردین، خه‌به‌ره‌کانیان بۆ ده‌گیراینه‌وه نه‌وه‌ی که ده‌یان بیست. وه هه‌ر وه‌ها به‌رانه‌به‌ر به کورد و هه‌ر زۆرم و سته‌میکی که له کورد کراوه زۆر باسیان بۆ ده‌کردین ده‌ حه‌قیقه‌تدا ده‌کرێ بلین ئییه زیاتر له زه‌رفییه‌تی خۆمان شتی تازه‌یان پێ ده‌کوتین، شتی تازه‌ فێر ده‌بووین چونکه ئیستیه‌دا دیشمان هه‌بوو، عه‌لاقه‌شمان فه‌وقولعه‌ده پێی بوو زۆریه‌ی زۆری، ساڵه‌ی ساڵ وه‌کوو نه‌قش در می‌شکماندا مابوووه، ره‌نگه ئیستاش هی‌ندیک شتمان هه‌ر ئی نه‌و ده‌می بێ که ده‌ زینمان دا ماوه. نه‌و شتانه ده‌و چوارچیه‌ دا زۆتر.

هه‌سه‌ن قازی: نه‌من پرسیاریکم هه‌بوو

نه میر هه سه نه پور: به ئی فهرموو

هه سه نه قازی: له باسیگمان له گه ل خانمیک که هیندیک رووداوکانی نه و زهمانی له بیره باسی نه وهی ده کرد که وا بزانه دیسان پیش ته شکلی کۆمار بووی که چند که سیک جارنیک پیشه وایان ته هدید کردوو به ده مانچه، چونه پیش ماله که ی یهک له وانه " باقی هه سه نه شهل ". نه تو هیج شتیکی وات بیستوو؟

جهیل گادانی: من نه بیستوو که شتیکی وا به رانه به پیشه وانه و بنه ماله ی پیشه وانه کرا بی به لام " باقی هه سه نه شهل " ئینسانیکی زور خوش نیو و فلان و نه وه نه بوو بریک گویا شه پاره تی خو ی هه بووه نه ماما ده عهینی حاندا کابرایه کی نازا بووه فکر ده که مه وه نه وانه تپییک بوون فه و قولعاده موته عه سبب سه بارت به مه سه له ی ژیکاف، کۆمه له ی ژیکاف وه عه له لخصوس به دوا ی نه وهیدا که مه سه له ی مه و جوودیه تی حیزب ئیلام کرا و بوو به حیزبی دیموکراتی کوردستان، تا نه وه ده می ئیرانیسی ده گه ل نه بووه موته قه، هیندیک هه ساسیه تیان هه بوو پینان وا بوو که نه وه خزمه ت به میله تی کورد نییه و کۆمه له ی ژیکافه که ده توانی ریبازی نه سل میله تی کورد بی و ده توانی میله تی کورد نه جات بدا. بۆیه به عید نازانم شتی وا کرا بی به لام من شه خسه ن نه مزانیوه نه وه باقی هه سه نه شهل یا که سانیکی دیکه بوون چونکو پیشه وانه قه در و قوربی تاییه تی خو ی هه بووه و نه وهی که که سیک بییه وی ئیحیانه ن بی ئیحترامی پی بکا زور به عید ده زانه.

هه سه نه قازی: باشه له رۆژی دووی ربه ندان نه وی چند که سیک که قسه یان کردوو مه سه له ن له وانه خودالیخو شبوو میرزا محه مه د نه مینی مو عینی به نیو باسی چند که سی کردوو که نه وانه خائینن و نه وانه. هه تهن به ریزیش بیستووته که کۆمار ته شکل بووه چند که سیک وه کوو جاسوس به شاریدا گپردارون له وانه محه مه د فاروقی. شتیکی وات وه بیر دی؟

جهیل گادانی: به ئی زور چاکم وه بیر دی. رهنگه بۆ خوشم به حوکه می ئیحساسی نه وه ده می به شی خۆم تی هاویشتی.

هه سه نه قازی: نه وه چون بوو جه ره یانه که ی؟

جهیل گادانی: عه رزم به جزور له سه ر مه سه له ی نه وه ل که فه رمووتان، پرسیاره که تان باش له بیرم نییه.

هه سه نه قازی: پرسیار نه بوو نه وهی که له رۆژنامه ی کوردستان دا هاتوو چند که س له قسه کانیان دا باسی چند که سیان کردوو بۆ نمونه عه لی ناغای حاجی ئیلخانی.

جه‌لیلی گادانی: ئەمن له بیرم نییه که باسی ئەشخاس به‌و شیوه کرابێ. چون من وه‌کوو قوتابییەک له سان و رێژه‌که دا به‌شارد بووم، یه‌کیک له‌و رۆژه تاریخیانەی ته‌مه‌نم بووه.

نه‌بی قادری: ده‌و کتیبه‌دا هاتووه، ئیستینادی پێ کراوه مه‌نزووری کاک هه‌سه‌نی ئەوه‌یه!

جه‌لیلی گادانی: جا ئەوه نازانم ئەگه‌ر سه‌نه‌دی زیندوو هه‌بێ، به‌لام به‌رخوردیکی ناحه‌زی دیکه هاته‌ گۆرێ ئەو رۆژی که دواییش هه‌ر په‌نگی داوه به‌ داخه‌وه ئەویش ئەوه بوو ده‌گه‌ن ئەوه‌ی که قازیی محه‌مه‌د ئەو ده‌م کاندیداتۆری ره‌ئیس جمه‌ووری بوو حاجی سه‌ید عه‌بدوڵا ئەفه‌ندیش له‌ لایه‌کی دیکه‌وه مه‌ته‌رح بوو وه‌کوو کاندیداتۆری. ئەوه له‌ لایه‌کی که بیه‌خه‌ره پێشه‌وا قازی له‌ لایه‌ن حیزبه‌وه پێشه‌هاد کرا بوو و بوو به‌ ره‌ئیس جمه‌وور، به‌ینی هه‌رکیه‌کان و مائه‌ حاجی سه‌ید عه‌بدوڵا ئەفه‌ندیش له‌ سه‌ر مه‌سه‌له‌ی هیندیگ م‌لک و زه‌وی و زار و فلان و ئەوانه‌ کیشه و هه‌لایه‌ک بوو له‌ مه‌نته‌قه‌ی مه‌رگه‌وه‌رێ. ئەو کیشه په‌نگی دابوووه ناو ئەو رۆژه. له‌و رۆژه دا خوب واقعیه‌ت ئەوه بوو حاجی سه‌ید عه‌بدالا ئەفه‌ندیش له‌ مه‌هابادی زۆر خۆشه‌ویست بوو، بێشک، هه‌تا سائهای ساڵ دواتریش ئەگه‌ر ده‌هات من له‌ بیرمه‌ بۆخۆشم هه‌تتا ده‌چووم به‌ سه‌دان که‌س به‌ پیریبه‌وه ده‌چوون تا پردی به‌رده‌زه‌ردی هیندیگ وه‌خت تا قه‌راغ به‌حر و ئەوانه‌ش. له‌ویدا هیندیگ له‌و ماجه‌رایه ئیستیفاده‌یان کرد و ویستیان قه‌زیه‌ی شه‌خی هیندیگ تیکه‌لاوی مه‌سه‌له‌ی سیاسی بکه‌ن و هیندیگ پێیان وا بوو که غه‌در له‌ حاجی سه‌ید عه‌بدالا ئەفه‌ندی کراوه ئەو ده‌بوو به‌ حوکمی ئەوه‌ی که پێشتر قوربانیمان داوه، خانه‌واده‌یه‌کی موباریز بوون و ئەوه بوون و ئەوه بوون ببێته ره‌ئیس جمه‌وور وه‌ لیاقه‌تی ویه و حه‌قی ویه. هیندیگیش ته‌بیعیه‌ موشه‌خه‌سه‌ن حیزب [ی دیمۆکرات] پێی وا بووه که قازیی محه‌مه‌د ئەورۆبیتره و شاره‌زاتره له‌ باری سیاسیه‌وه و باسه‌وادتاره له‌ باری زانیاری جیهانی و ئەوه‌وه و بیلنه‌خه‌ره ئەو ئینتیخاب بووه. له‌ سه‌ر ئەو مه‌سه‌له‌ کیشه‌یه‌ک ساز بوو وه‌ زێرۆ به‌گ که ئەو ده‌می ته‌قربه‌ن به‌رپرسی هین بوو و دواییش له‌ کۆمار دا دا ده‌ره‌جه پۆدپۆلکۆفنیکی هه‌بوو، یانی سه‌ره‌نگ بوو کیشه‌یه‌کی ساز کرد و له‌وێ بێ ئیحتیرامی به‌ بنه‌مانه‌ی سه‌ید ته‌های و به‌ شه‌خی حاجی سه‌ید عه‌بدوڵا ئەفه‌ندی کرد، ئەوه نازورده‌گیه‌کی زۆری خاتری بۆ مورید و مه‌نسووب و دۆستانی حاجی سه‌ید عه‌بدوڵا پێک هینا که هات ببێته مه‌وجیبی ئەوه که شه‌ریکی قورس له‌وێ له‌ به‌ینی ئەو دوو لایه‌نه ساز بێت. به‌ خۆشیه‌وه عاقل پیاوانی ئەو ده‌می پێشی قه‌زیه‌که‌یان گرت و نه‌یانیه‌شت. ئەوه‌ی ئەمن له‌ بیرمه‌ خه‌نک گه‌راپوووه مالانیش چون جه‌ماعه‌تیکی یه‌کجار زۆر هاتبوون بۆ ئیعلامی کۆماریش و به‌شاردی له‌و رۆژه دا وه‌ به‌شی زۆری میوانه‌کانیش به‌ سه‌ر مالاندا دابه‌ش کرابوون. ده‌ نیو ئەو مه‌جموعه‌ پیاوانه‌ دا له‌ مالان به‌حس بوو، ئیمه‌ش تێعدادیک میوانمان هه‌بوو که حه‌ق به‌ زێرۆیه، یا زۆرخراپ ده‌لی، زێرۆ پیاویکی شه‌رووره و فلان و ئەوه‌یه حه‌قی نییه شه‌ر ساز کا تازه کۆماری کوردستان دامه‌زراوه چون ده‌بی شه‌ری تێدا ساز بێ و له‌و قسانه. ئەو کیشه‌م ئەمن له‌ بیر و زێه‌نییه‌تیکم له‌و کیشه‌یه

هه یه .

نه بی قادری

نه بی قادری: ده ویدا هاتووه، باسی جاسووسه کانیکه مه نزور کی بوون؟

جه لیل گادانی: به لام نازانم، نه و دوو جاسووسانه ئیستا ده چینه وه سه ریان. نه وه له جه ره یانی کۆمار دا هیندیگ عه ناسوری مه شکووک هه بوون نه وه واقعییه تیکه. نه و کتیبه ی کاک عیزه ت مه لا مه حموودیشدا [!! مه حموود مه لا عیزه تیشدا] باس ده کری، نامه دی ره دویه ده ل ده کری، که فلانکه س ده گه ل هوما یوونی ناوی ته ماس گرت، دوتنی هاته فلان جیگا و نه وانه. نه و ده میش نه و شایعاته زور بووه به تاییه تی له سه ره مه سه نه ی جه به ی سه ره ده شت و ئیرتیباتی مه نگوران و ئیرتیباتی هیندیگ نه فرادی دیکه ده گه ل عه ناسوری حکومتی نه گه ر ئیشتیبا نه که م پیم وایه " سه ره هه نگ پزشکی" بوو که نه و ده می به ره پرسی پادگانی سه ره ده شتی بووه نه و زه مان وام له بیره، له وی ده گه ل نه وه ی ئیرتیباتیان هه بووه و موکاته به یان هه بووه. ده ی کی و کی خولاسه حکومت به ئیتیلعاتی نه و زه مان خویه وه ده گه ری و نامه و به ئگه په ییدا ده کا که محمه ده ی فاروقی و حه سه نه ره ئیسی که په کیگ له ناغاوته ی ده وری سه ره ده شتی بووه نه وانه شته که یان له سه ره ساییت ده بی، گرتبوویانن هینا بوویاننه شاری، له شاریدا نه وه ی واقعییه ته گیرایانن له هه ر تک خیاباناندا.

حسه ن قازی: به چ شیوه یه ک یانی؟

جه لیل گادانی: وه لا هه ر ناوا ده یانگیپان و

حسه ن قازی: خه لک تفیان ئی ده کردن؟

جهیل گادانی: به ئی به ئی، سزاکه یان نه وه بوو که خه لک تقیان لئ بکه ن وه لا نه منیش رهنگه بو خوم نه وه ده می تقم لئ کردبن. چونکه نه وه زه مانی هه ر که سیکی زبانی گه را با به رانه ر به کوماری کوردستان به تاوانباریکی گه وره دهناسرا و جیی خوشی بوو. شتیکی به وه هه موو به دبه ختی وه چنگی کوردی که وتوووه کابرا هه ستی له سه ر خوینی نه وه خه لکه ی موکاته به بکا بو خه لکه که ی قاییلی ته حه مول نه بوو. له لای مرگه وتی هه باساغای را که هینایانن هه تاوه کوو بردیاننه وه شه هه ربانی نه وه ده می که سه یید پییره به ره حه مت بئ ره ئیسی شه روانی! بوو، شه روانی به مه عنای شه ربانی ئیستا چون له عیراقی شه روانی شتیکی دیکه یه. هه تا وی خه لک نه وه به ر نه وه به ری خیابانی راوه ستا بوون نه وانیشیان به ویدا دینا جاری وابوو دووتفیشیان لئ ده کردن، نه تقیک.

نه میر هه سه نپوور: دوايه به ره لایان کردن؟

جهیل گادانی: دوايه به یینیک ده زیندانی دا مانه وه. نازادیان کردن به ئی. به لآم له بیرمه محه مه دی فاروقی ته بعید کرا له شار، له شار نه ما و چوو بو مه نگوران له دی "سیاقول" و نه وه ده وره به ری ده ژیا. دوايي من له حه مه ره شم پرسى، حه مه ره شی سیاقولی کوتم کا حه مه د نه ری تیکه لای نه نگو له گه ل ناغای فاروقی چیه. کوره کوتی نه وه زه مانی که نه وه کابرایه نه وه خه تابه ی کردوو و تقیان لئ کردوو، له ترسی تفران هه لاتوووه هاتوووه دیی مه له وی ماوه ته وه ماوه یه ک ناشنایه تیبه که مان نه وه رایه. حه سه نی ره ئیسی سائه ها دواتر هه ر ژیا به لآم پیاونیکی خوش نیو نه بوو هه ر به ده وه ته خواز دهناسرا، به قه ولی خومان ده وه ته خوا بوو و خه لک خوشیان نه ده ویست له سه رده شتی حه تتا کوره کانیشی که مابوون، ره حمان ناغایه کیان هه بوو که دوايه ده گه ل من گیرا بوو له دواي سائی ۴۶- ۴۷ له فه له کولنه فلاکی. نه ویش هه ر زور ئینسانیکی زه عیف و لاواز بوو له باری بیروبووونی فکری و کوردايه تی و نه وانه وه.

حسه ن قازی: وهک بیستییت له کادری به ری نه به ریدا مه سه له ی ئوپوزیسیون و جیاوازی بیروباوه ر و شتی وا هه بوو یان نا؟

جهیل گادانی: له کادری ره به ریدا من شتیکی زه قم پی شک نایه، به لآم شتیکتان بو بگیر مه وه، رهنگه به زه ره ری مائه قازیانیش بئ به لآم هه ر وه کوو واقعیته تی تاریخی با ببی. مه سانیلیک هاتوووه پیشی هیندیگ ته بعیز و ته فاوت، حه قیقه تیش نه وه بوو هیندیگ وه خت ده ره جه ده درا گو تره. من له بیرمه که سانیک نه وه زه مان وه کوو ره حمانی موده ریسی، وه کوو حه میدی تابانی جا کئ حوکمی داوه و کئ ده ستووری داوه که ببسه نه فسهر ده یانیه نا له خیابانی عالمیگ خر ده بووه وه که نه وه نه ورۆ فلان کهس به ده ره جه ی سه روانی ناییل بوو. ئی نه وه دوانه م موشه خه سه ن له بیره، نه گه ر ئیشتیبا نه که م پیم وایه ده ره ژیکیش دابوو. نه وه جو ره شتانه حه ساسیبه تی ئیجاد کردبوو ته بعیز و ته فاوت هه بوو ده زانی ئینسانی

پۆشه نیبریش مه عموولهن بۆ خۆی جوان فکر دهکاتهوه بهرامبهه به مه سائیلی ئاواش هه ساسییه تی زیاتره. محهمهه توفیق وردیش ئینسانیکی ههم شارهزا بوو له باری سیاسییه وه وه له باری ئه ده بییه وه وه ههم بیروبوچوونیکی زۆر جوانی کوردی وه کۆمه لایه تی هه بوو. له وه نه وزاعه بریک ناره حه ت ببوو شتیکی ئینتیقادی نووسیوو ده رۆژنامه ی کوردستاندا. ئیواری که له مه درسه ی چۆته وه له مه سیری ریگایه ریگیان پی گرتبوو گۆیا به ده ستووری هه مه حوسین خانی یه ک ده ست کۆته کی موفه سه لیان لی دابوو. ئه وه سه رسه دایه کی زۆری لی بلیند بوو و حه تتا هاته ئه وه راده یه ی که ئیحتیمالی ئه وه ی که مه درسه ته عتیل بی هاته پیشی. به خۆشییه وه دوایی پاده رمیانی کرا و فلان کرا و قه زیه که حه ل بوو و نه گه یشته ئه وه راده یه ی. جا شتی ئاوا ده هاته پیشی، مه ساییلی ئاوا ده هاته گۆری، جیی ته نه سوف بوو، به لام ئه وه شتانه چی و ئه وه شتانه ی که ئیستا ده کرین فه رقیان یه کجار زۆره.

هه سه ن قازی: کاک جه لیل شتیکی که بۆ من جیگای پرسیاره هه میسه. چونکوو مرۆف جار جار فه رزیکی داده نی هه تاکوو له رووی سه نه د و به نگه روون نه بیته وه، هیندیکی زه حمه ته پیاو فه کریکی روونی هه بی له سه ر مه سه له که ئه ویش وه کوو پیشتریش باس کرد چلۆنایه تی بوونی کۆمه له ژیکاف به حیزبی دیمۆکراته. پرسیاریکی زیاتر ته قوییه تی ئه وه فه رزیه ی ده کا که من لای خۆم هه مه ئه ویش ئه وه یه ئه وه که سانه ی که دامه زینه ری ژیکاف بوون و دوایه ش که پیشه وا هاتوو ته نیو ژیکاف و بووته نه نام. وا بزانه له بوونی ژیکاف به حیزبی دیمۆکرات ئه که سه رییه ت له گه ل بوون سه به که شی ئه وه یه ئه وانیه که مه سئوولی کۆمه له ی ژیکاف بوون ده حیزبیشدا مه سئوولییه تیان بووه یا کاریان کردوو له کادری به ریوه به ری جمهووریدا جا ئه وانیه ئیستا پیاو وه بییری بی، میرزا حوسینی زیرینگه ران، عه رزت بکه م مه نافی که رمی، سه دیقی هه یده ری ئه وانیه که ناسراون وه کوو نه نامی دامه زینه ری کۆمه له ی ژیکاف. ته نیا که سیکی که له وه چوارچیوه یه دا دیار نییه که سیکه به نیوی عه زیزی زه ندی، یان عه زیز نه لمانی. ئه تو چۆنت بیستوو، یان چۆنت له بیره ئه وه شتانه؟

جه لیل گادانی: من ئه وه ی که له وه بابته وه بیستومه

[ئه واره که راده وستی]

هه سه ن قازی: بیلیمه وه له سه ر را، پرسیاره که م ئه وه بوو له سه ر بوونی کۆمه له ی ژیا نه وه یان کۆمه له ی ژیا نی کورد به حیزبی دیمۆکراتی کوردستان هه تاکوو ئیستا سه نه ده یکی موعه یه ن به ده سه ته وه نییه که بلین زۆربه گه یشتوو ته ئه وه بیروباوهره که وه بگۆردی، له وباره یه وه زۆر شت به ده سه ته وه نییه، زۆر شت ناروون ماوه. به لام ئه وه ی که بۆ من جیگای سه رنجه ئه وه یه که زۆربه ی ئه وه که سانه ی که له دامه زینه رانی کۆمه له ی بوون به رده وام بوون له سه ر کار و چالاکی خۆیان له کادر و چوارچیوه ی حیزبی دیمۆکراتی کوردستاندا. غه ییری یه ک دوو که س، یه ک له وانیه عه زیزی زه ندی و مه وریدیکی

دیکهش دهگه پرتتهوه سهر خودالیهخۆشبوو عه بدولرهمانی زه بیجی که نه گهرچی ده پۆژنامه ی کوردستاندا نووسراوی هه یه، له ره سمیکی کابینه دا که گیراوه نه ویش دهگه نه. و پاشان بو مه نموورییه تیک چوووه به فهرمانی پیشهوا به پیتی قسه ی هیندیگ کهس که سه بارت بهو زهمانی شتیان نووسیوه له وانه که سیک به نیوی سه ره له شکر زهنگه نه له کتییی خاتراتی دا. که عه ندولرهمانی زه بیجی، دلشادی ره سووتی، قاسمی قادری ده نیردرین بو مه نموورییه تیک دوایه ده گیرین و دوا ی دامه زانی کۆمار دینه وه و خه لک باربوویان دهکا له مه هاباد. مه به ستم نه ویه وهک نیوه بزانیان بیستیتیتان که سی ناوا هه بووه که به ته وای دژی نه و ته غییر و ته بدیل به بووی؟ و بو هه میسه ده ست له چالاک ی سیاسی هه لگری؟ وا بزانه پرسیاره کهم روونه یا دیسان بیلیمه وه.

جه لیل گادانی: نه خیر رو نه زور سپاس. نه من بهش به حالی خۆم پیم شک نایه که نه و قه زیه بهو شیهیه له گۆرندا بوویت که جه معیکی قابیلی ته وه جو موخاله فه تی ته بدیلی کۆمه له ی ژیکافیان به حیزبی دیمۆکرات کرد بی. نه گهر که سانیکیش بووین تا نه و جیگایه ی نه من ده زانم که سانیگ نه بوون که مه شهوور بووین و نه خشی نه ساسییان بوو بی له کۆمه له ی ژیکافدا. نه وانه ی که کاراییان هه بووه، باسه وادیش بوون به شی زۆریان ده حه قیقه تدا ته نییدی نه و قه زیه یان کردوو و وه کوو فه رموتان له جه ره یانی کۆماردا به شدار بوون و مه سوولییته و بهر پرسیاره تییان بووه. عه زیزی زه ندی که به عه زیز نه ئمانی ناسراوه له مه هابادی له یه کیک له مزگه وته کان که نیحتماله ن مزگه وتی سوور بووی پاش نه وه ی که نه و قه زیه نیعلام ده کری داوا له خه لک دهکا ده لئ باب به نه من موخالفی نه و نه زهره م وه من داوا ده کهم گوی رابگرن بو قسه کانم، هه یه بو خۆتان ده زانبن نه و شانتاژه له زور جیگا، به پیچه وانه ی ئوسول ته خته نه ی ده کهن نیجازه ی ناده ن قسه بکا وه دوایش مه جالی نابی ئیدی قسه ی خۆی به خه لک رابگه یینی و دوا ی نه و قه زیه ش ره نگه ههر تووره بوویت و چوووه تارانی ئیدی ته قریبه ن له و ده مییه وه تا نیستا فه عالییه تی سیاسی نه کرده وه. ههر چه ند پیاویکی به نیجساس بوو نه من چه ند جار موالاتم کرده وه له ده وری ناواره گیما له تارانی چون به کوردیکی باشم ده زانی. هیج بوغز و غه ره زکیشی ده حه قیقه تدا ده میشکیدا نه بوو بفرمووی بوغز و غه ره زکی هه بی، فالانیکی هه بی وهک کوردیکی دل سو زیش ما هه تا ناخری به حه قیقه ت مونته ها نیمراری معاشی ده کرد لده کرد له ریگای نه وه وه! و کوردایه تییه که شی له بیر نه بوو و تا نه و جیگایه ی نه من ناگادار بم زور ته نکیدی له سهر نه وه بوو ده بی ده موحیتی مانی دا کوره کانی و کچه کانی حه تمه ن به کوردی قسه بکه ن و نه وه نیشانه ی نه ویه که نه و کابرایه هه ستی هه بووه و هه ستی خۆی له ده ست نه دابوو. باسی مامۆستا زه بیحیت کرد نه ویش دیاره نیسانیکی به توانا بووه له باری نووسینه وه نه و کات و ده کری بلیین سه تحی زانیاری له زور نه فرادی نه و زهمانی زیا تر بووه مه سوولییته ی مو شه خه سی نه وه ی نه بووه به لام بی شک به پیتی نه و نه سناد و مه داریکه ش که نیستا خه ریکه بلا و ده بیته وه له کاروباری سیاسییدا ده ستی هه بووه یانی کاری سیاسی زۆر تر کرده وه و بو وی نه وه ش ره نگه مونسایتر بووی تا بی ده کاری نیزامی یا ده ره جه یه کی هه بی یا فالانیکی هه بی. بو خۆت ده زانی نه غله بی

نه فرادیک هه تتا بلین نه کادری جهوورییه تیشدا کاریان ده کرد بیجگه نه زایته کان نه غله بیان موله بهس به لیبایی نیزامی بوون نه شه راییتی خزمهت و کاتی خزمه تیان دا، به لام نهو هه ر ئینسانیکی ناوا مابوووه و هه ر بهو ده نیلهش دواي تیکچوونی کومار نهویش یه کییک نهو که سانه بوو که ناواره و ده ربه ده ر بوو هه تا نهو سالانه ی دواي عومریشی مه هابادی هه ر نه دیته وه و زور که میشی دی و دوايیش نهو به لایه ی به سه ر هات که دیتمان. نهوه نیشانه ی نهوه یه ده واقعیدا به قه ولی مه شهوور شتیکی ده خویدا شک بردوو نه باری سیاسییه وه، نه گه ر مه سوو لییه تی ناشکرشی نه بووی. به لام تا نهو جیگایه ی نه من ده زانم هیندیک موقاوه لات و وتویژی سیاسی نه سه تی زور سه ره وه شدا ده گه ل مه سوو لین به شدار بووه.

هه سه ن قازی: نهو سه رو یه ندی ته مه نی چه نده بوو؟

جهیل گادانی: نهو ده می نهوه ی من نه بیرم بی حدوودی سی سال، سی و پینج سال.

هه سه ن قازی: به لام ره سه مه که ی وا نیشان نادا. نهو ره سه می که چاپ کراوه وه ک ۱۸، ۱۹ سال ده نوینی.

جهیل گادانی: نه من ره سه زور به میلاک دانایم، نهوه ش نه گه ر بیکووژنییه وه نه قلیکتان بو بگیر مه وه.

هه سه ن قازی: نه خیر موشکیله نییه.

جهیل گادانی: نه من نه زیندانی قه سرئ..

هه سه ن قازی: بیکووژنمه وه.

جهیل گادانی: نا مه سه نه یه ک نییه. دوايی بو خوتان بیکووژننه وه نه گه ر پیتان خوش نه بوو لاتان بی. نه زیندانی قه سرئ را ته بعیدیان کردین نه من و کاک غه نی و به ره حمهت بی کاک عه زیزی یوسفی بردیانین توشی پیاویکی زور باش ببوون نه ریگایه که بردینی زور عه جایمان پی راگه یشت نازادییه کی ته واوی دابوینی. ده نا ژاندارمیش بوو به لام ژاندارمیکی پیاو و باش و به جور نهت بوو. مه جالی داین نه شیرازی چووینه سه ر قه بری حافزی و نازانم سه عدی و هه مووی نه وانمان کرد، دوايی چووینه عه کاسیش عه کسمان گرت، عه کسیکی باشیان نه من کیشا بوو که نه من بوخوشم نه مرم پی موشته بیه ببوو ناوا ججیل بووم. هه ر نهو عه کسه جوو بووه مائی دوايیه ده یانگوت ژنه کان ته ماشیان ده کرد

هیندیک دهگریان دهیانگوت بۆ لال بم نهو جهوانهیان ده زیندانی کردوو. ده حائیکدا نهمن قه تم وا جهوان و وا جوان خو نه دیبوو. عه کسێکم نهوی نارد بو کاکه رهیمی جهوانمهردی قازی نه زیندانی قهسری بوون نهوان نیمه نه بورازجانی بووین. نووسیوووه جهلیل گیان وهلاهی عه کسه که تم زور زور پی جوان بوو گه یشت دهزانی جه حیل بوووه ته وسیه شت پی ده کم نه گهر ناردته خوازینی ههر زه مانیک نهو عه کسه ی بنیره. [بو خو ی پی ده که نی]، ته وجو ده فهرمووی یان نا. بویه عه کس ناتوانی میلاکیکی باش بی، به لام نهمن وام له بتره که حدوو ده ن سی سی و پینج سالی ده بوو.

نه میر هه سه نه پوور: نه بیرته کاک جهلیل که کاک ره حمان، زه یچی بو ماوه یه ک گیرابی نه سابلأغی یانی نه مانی دا مه جبوور بووی بووی، ده ست به سه ر بووی و ناوا. شتی وات بیستوو؟

جهلیل گادانی: به حسیکی وا هه بووه، نه سه بارت به وی سه بارت به یه ک دوو که سی دیکه ش نه رابیته ده گه ل چه پرده ی دا بلین نهوانه تیپیک بوون نهو ده می ورده ورده خه ریکی به نیستیلاح ته رحی مه سائیلی به نیستیلاح پیشکه وتخوازنه و نهوانه و مارکسییه ت و لینینیزم و نهو جووره شتانه بوون. مه رحومی زه بیحیش نهو زه مانی به پیچه وانه ی دوایه زور چه پ بووه، سه دیقی نهنجیریش یه کیک نهو تیپه بووه که ههر نهو زه مان مونته قیل کرا بو تاران و نه دهوری کۆمار دا نه سلنه نه مه هابادی نه بوو. دوایی بیهل خه ره کاری سیاسی کردوو هاتوو ته وه کوردستانی ده مه قته عیک دا، ده ش زانم که بهو شیوه شه هید کرا.

هه سه ن قازی: به لام نهو ده می که گو قاری "هاواری نیشتمان" که ده رچوو هه رنووسه ره که ی سه دیقی نهنجیری بووه.

جهلیل گادانی: به نی،

هه سه ن قازی: سه دیقی نهنجیری نه مه هاباد بووه، "هاواری نیشتمان" یش زه مانی جه هووری ده رچوو نه ک بهر نه جه هووری.

جهلیل گادانی: نه عهینی زه مانی جه هووری. عهینی زه مانی جه هووری ده ر نه چوووه. نه هه دو سه دی جه هووری ده رچوووه نه گهر ته ماشای تاریخه که ی که ن ده قیق. هه تتا کاک سه دیق نه "نیشتمان" یشدا دهستی هه بووه نه نووسینی نیشتماندا دهستی هه بووه وه نهو ده می چاپخانه بهو شیوه یی دا نه ندرابوو. نهو ته یین جار که "نیشتمان" بلاو ده بیته وه نیمه که به شه قامدا ده ریشتین زورتر بو مه له ی ده چووین، نهو ده می چۆم و ناویک هه بوو نه سابلأغی ته راوه تیکی تاییه تی هه بوو، هه ستمان ده کرد شتیک چرکه ی دی نهو ژیر زه مینه ی ماله وینه تانی دوایی بو مان مه علوم بوو که بابه نهو شتیکه شتی پی

چاپ ده کهن. تایبه نه وه. ئیمه نه مان ده زانی نه وه چیه، نه وه تایپ بووه، تایبیاان ده کرد و بلاویان ده کرده وه.

نه میر هه سه نه پوور: له مائه وینه تانی؟

جه لیل گادانی: له ته به قهه خواری مائه وینه تانی به ئی.

نه میر هه سه نه پوور: کاک جه لیل نه من پیش نه وهی که بچینه سه ر باسی جووتیاران پرسیاریک سه بارت به "دایکی نیشتمان" بوخوت هیچ تیدا بووی؟

جه لیل گادانی: عه زرت ده کهم نه من له دایکی نیشتماندا نه بووم وه کوو ئاکتری نه سلئ، کاک خه لیلیشم هه ر وهک ئاکتری نه سلئ نه بووه، به لام ئیمه نه وه ده می تیپیک مندائی خورده سال بووین وهک عه رزم کردن نه وه قوتابخانه یه ش بوخوی عامیلیکی هاندهر بوو که داندرا بوو ئیمه بوچوونمان زور کرابوو ئیمه ده ئیو خوماندا هیندیگ گه پ و گالتهی نه وه زه مانیمان ته حریم کرد بوو وه کوو جگین و میشین و نه وانه. نه سلنه نه وانه مان نه ده کرد ده مانکوت نه وانه خراپن با خه ریکی کوردی فی ر بوون، با خه ریکی ده رس بین، له نه تیجه دا زور نه وه بووین. ئیمه به هه ر شیوه یه که به عینوانی قوتابی و نه وانه بر دیانین بو نمایشی "دایکی نیشتمان" و نه و نمایشنامه مان له نزیکه وه دیت، هیندیگمان به می شک زه بت کرد دوایش عه نی شانۆنامه که مان وه رگرت هاتینه وه له گه ره کی خومان دیاره له مه گه ورته ره هه بوون، هه ر خودی سه یه عوبه یه دیلای نه ییوو بیان یه کیگ نه وه هاندهرانه بوو، به ره حه مت بی کا خه لیلیم بوو، کوره کانی مائه دیه ستانی بوون. نه مه نه من و کا خه لیلیم لانی که م ده ستان دا ده ستی یه ک و کوتمان نه وه شانۆیه ی با بده یین. نه وه دم ژن نه ده چوون بو ته مه شای شانۆ. مائه سه یه ره حمانی نه ییوو بی که لاره یه کیان هه بوو، ره نگه کاک ره سوول وه بییری بی [مه به ست له ره سوول ئاریایی یه. ح.ق] نه وه نه بوو هه ر له مائه...

ره سوول ئاریایی: کووچه ی هه شت میتری

جه لیل گادانی: جا پشتی دووکانی محه مه دی قیت مه رۆ که لاره یه ک بوو، دیار بوو وه ختی خو ی ساختومان بووه، ده رک و دیواره کانی ماون. باوه ره که دار و ماری ساختومانی لی بوو زور نه ستوو که ئیمه به چوار پینج که سان بو مان هه نه ده گه ریا نه وه ده می، نه وه ده یویست بی کاته وه ساختومان. نه وه دارانه مان هه موو ده ردا وه نه وه که لاره مان خاوین کرده وه، ته ره وته میز مان کرد، یه ک جاجمی هینا، یه ک به ره ی هینا هه ر که سه شتیکی هینا به دارو باری بلین خوار و خیح سه حنه یه که مان ساز کرد

له ژنانی گه ره کیمان گهراوه که وهرن ته مه شای نه و شانۆیه بکهن. ئیمه شانۆکه مان هینا سهر سه حنه ی و شانۆکه مان نیشان دا پاش ماوهیه که ته مرین. فه و قولعاده پیمان جالب بوو. زۆری وا هه بوو ده گریان و فوغانیان ده کرد و نه وانه. بوخۆشمان پیمان سهیر بوو که کاره که مان گرتوویه تی. دوو رۆژمان دا، رۆژی نه وه ل هه یج خه بهر نه بوو رۆژی دووم پینجشه مه بوو بو سبهینی را جومه ده بوو، پینجشه مۆیان پاشنوێژان مه درسه ته عتیل بوو نه و زه مانێ شانۆکه مان دا و به خه یانی راحت چووینه وه مانی. به یانی شه مۆیی که چووینه وه مه درسه ی بی خه بهر له هه مووشتیک ته ماشامان کرد ده ستیان کرد به نیو خویندنه وه، نه و له و مه درسه ی ده مان خویند نه وه جارێ هیشتا مه درسه ی په هله و ی یه نیویان خویندینه وه و هه شت نو ده کهس بووین ره دیفیان کردین به ته رتیبی قهه، نه مپش ورده له بووم ته بیعییه له نه فه ره کانی ناخری بووم کوتمان داخودا نه وه چ خه بهر فلان و نه وانه، دوایه ته ماشامان کردن عوبهیدی برای ناغای موبه لیغی ره نگه وه بیرتان بیته وه قیافه که ی موسته خدیمی مه درسه ی بوو ده گه ل که ریم خانی ره نگه نه مابج خودای لی خو ش بی، نه و موسته خدیم بوو نه وانه هاتن وه کوو بلیم چی شتیکی که وه بهر دهستی ده که وئ زور هاسانه بو، ده عه رزیان کوتاین و یه که یه که لاقیان ده حه واکردین و جا لی ده. مامۆستا کان لییان داین، ده فه لاقه یان کردین، لییان داین زور ناره حهت بووین، زور ناره حهت بووین بیه خه ره به دتسکاوی و ناره حهتی گه راینه وه مانی و زیز بووین له مه درسه ی. نیواری چووینه مه درسه ی خۆمان، مه درسه ی کوردی که پیتتر باسم کرد، چووینه وه و دیار بوو هه موو گرژین و ماتین و ناره حهتین. خاله مه لا به ره حهت بی کوتی نه وه چیه له خۆرا به منی ده کوت:

"ره نیسی سنی" جا به عه دز موده ته لیم پرسی بابه خاله مه لا تو به من بو وا ده نیی؟ ده نیی وه لا من ناره حهت ده بم نه خه ره نیسی سنی یانی چی؟ نه و ده می سنی ناخۆش بوو، نیوی سنی هه ر ناخۆش بوو، چون پیمان وا بوو سنی عه جه مستانه. سنی ده گه ل کوردایه تی و ده گه ل کۆمار و نه وه ی نه بوو. مندا ل بووین نیدی خوب. کوتی نه وه دوایه بیت ده نیم. کوتی ناره حهت نه وه چیه و چ قه و ماوه؟ کوتم جا له سایه ی سهری نیوه بو ناره حهت نابین. کوتی چۆن؟ کوتم وه لا دوینی کانی نومایشنامه ی "دایکی نیشتمان" مان نیجرا کردوه له که لاوه ی ماله سهید ره حمانی ته و او خه لکمان دتخۆش کردوه، و ژنه کانی گه ره کێ به دوو جار هه موو هاتوو و فلان و نه وانه نه ورو به یانی که چووینه وه مه درسه ی ره زیان کردووین و له فه لاقه یان داوین نه من له بیرمه هه ر وا گۆروهیم ده پی دا نه بوو که وشه که م له پی داکنه د و پیم نیشان دا هیتا هه ر سوور و ره ش بوو بنی لاقم کوتم نه وه ناوایان لی کردووین. نه ویدیکه کوتی وه لا نه مپش وام، نه ویدیکه کوتی نه مپش وام زور ناره حهت بووین کوتی چۆن ناوایان لی کردووین؟ مه له یه که کان کۆ بوونه وه عوسمان دانیش عه جاب تووشی نیجسایکی سهیر ببوو، که فی ده رده دا مه پرسه. جا ئینسانیکێ زور به خۆوه و هه یکه لیش بوو، ته سمیمیان گرت بنیرن نه و مه له یمانه ی که لییان دا بووین بیان هینن. نیستا نیزامی حکومه تی نه بوو "قۆل سوور" کیشکیان ده دا، ژیکافیشیان لیره یان ده نووسی. ژیکافیشیان لیره یان ده نووسی. به رپرسی نه و تاقمه قۆل سووره ی نه وه ی که له گه ره کی مه کیشکیان ده دا شه وانه، خه لکی

گه ره کیش کۆمه گیان ده کردن دیاره نه و سه عیدی هه مه قاله ی بوو، پیاویکی نازا بوو، به حه ق پیاویکی زۆر نازا بوو، به ئی مام سه عیدیان بانگ کرد و خاله مه لا کوتی سه عید! کوتی به ئی مامۆستا چ ده فه رمووی؟ کوتی نه لعان ده چی نه نه وانه دینی ناغای فه هیمی، ناغای موبه لفی، ناغای جه بیبی. پیموایه حیجازی ش نازانم ده گه ل بوو یان نا به لام یه کیک نه لیده ره کان مه علوم حیجازی بوو.

نه میر هه سه نه پوور: جه بیبی مه مه دی جه بیبی؟

جه لیل گادانی: مه مه دی جه بیبی به ئی. وه لا زۆری پی نه چوو پیم وا بی هه ره هه شت نو که س، پازده ده قیقه شتیکی وای پی چوو، سابلاغ نه و ده می وه کوو نیستا نه بوو که یه کیک نازانم مائی نه و سه ری بی و یه کیک نه و سه ری. به تایبه تی دوو سییه گیان ئی گه ره کی خۆمان بوون هینایانن. هینایانن زۆریان بی حورمه تی پی کردن، نه نگۆ بو له وانه تان داوه، غیره توو نییه و فالانوو نییه و نه وه و نییه و نه وه و نییه. جا عوسمان دانیش تووره ببوو نه ناوای لیده کردن ده یکوت نیوه موچه خۆری په هله وین نیستاش نه وه بویه نه کوری کورد ناوا ده که ن. نه وانیش فه قیرانه نه وه نه ده ناره حه ت و نه وانه. دواپی بیه له خه ره دانیشن و بردیاننه جه وشه ش. جه وشه که دار و دره ختی تیدا بوو. بریکیش میوه ی پیوه بوو. نه مه شیان برده خوارئ. خاله مه لا کوتی چاره نووسی نیوه نه و قوتابیانه که نه نگۆ لیتان داوون دیاری ده که ن. نه گه ره نه وانه بتان به خشن نه وه هیج، نه گه ره نه تان به خشن نه وه به توندی سزا ده درین، دیار بوو خۆ.

نه میر هه سه نه پوور: کی نه وه ی کوت؟

جه لیل گادانی: خاله مه لا

هه سه نه قازی: مه لای جه جۆکی

جه لیل گادانی: دیاره نه وانی دیکه ش نه وه ته هه دید ده که ن، فالان ده که ن، نه وه ده که ن. به لام مه علوم بوو بلۆفه بو دنجۆشی نیمه و بو دلگه رمی نیمه و ده عهینی حالدا ترساندنئ نه وان که دژی کورد و دژی کوردایه تی و نه وه نه بن. باوه رکه وه کوو نه و گنچه ی سپی هه لگه را بوون. روحیان ده بهر دا نه ما بوو. ده ی ده ئین چی کورینه نه وه روو ده مه ده که ن و نه وانه. نه مه چکاره ی نه نگۆ بو خۆیان بریار بدن. وه لا نه مه ش ته ماشامان کرد بیه له خه ره مامۆستامانن سه به ینی نیمه ش ده چینه وه مه دره سه ی هیندی دیکه شمان ئی ده دن یه ک، ده ر سانی خوب بیه له خه ره مامۆستایه و فه دیمیش ده یانکوت لیدانی مامۆستای

بۆ خۆی نه‌وعیك فیر كردنه به‌و جوورده‌ی ده‌بوو هه‌زم بکه‌ین لێدانه‌که‌یان دهنه‌ هه‌زم نه‌ ده‌کرا نه‌و هه‌موو لێدانه‌ی نه‌و زه‌مانی هه‌بوو. وه‌لاهی ئیدی بیه‌خه‌ره هاتینه‌ سه‌ر نه‌وه‌ی پچ پچیکمان کرد کوره‌ بابه‌ با خه‌لاس بچ تازه‌ ده‌رچوو. کوتمان به‌ خاتری ئیوه‌ مامۆستاکان ده‌یانبه‌خشین. وه‌لا نه‌وانیش خۆشیکیمان وه‌دئێ کوه‌ت و هاتنه‌وه‌ سه‌رئێ نه‌و سه‌فه‌ره‌ی ده‌ستیان کرد به‌ چا خوارده‌وه‌. نه‌مه‌ش له‌ کلاسی خۆمان دانیشتووین خه‌ریکی شلووقی خۆمانین و بریکیان نه‌سیجه‌ت کردن و نامۆژگاری کردن و لیبیان دا رۆیشتنه‌وه‌. ئیدی نه‌له‌حق تیکرار نه‌بووه‌ نه‌و لێدانه‌. موته‌له‌قا تیکرار نه‌بووه‌ تا دواپیش چه‌ند مانگی دیکه‌ش ئیوه‌ هه‌ر له‌و مه‌درسه‌ی بووین، بلێین ئیرانی ده‌مانخویند، تیکرار نه‌بووه‌ نه‌و لێدانه‌. به‌ خۆشییه‌وه‌ نه‌جاتیمان بوو له‌و بابه‌ته‌یه‌وه‌.

هه‌سه‌ن قازی: نه‌من ته‌وزیجکی ئیسلامیه‌ هه‌یه‌ له‌ سه‌ر نه‌و قسه‌یه‌ له‌ مه‌ر زه‌بیجی. نه‌و مه‌سه‌له‌ی ده‌سته‌سه‌ر بوونی زه‌بیجی به‌ گوێره‌ی نه‌و ره‌سه‌ که‌ دیاره‌ ته‌قربیه‌ن دوا‌ی راگه‌یاندنێ کۆمار هه‌نگیراوه‌.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: نه‌وه‌ لا‌په‌ره‌ی چه‌نده‌؟

هه‌سه‌ن قازی: لا‌په‌ره‌ی ۲۷۸، له‌ جیگایه‌ی دیکه‌شدا هه‌یه‌.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: ناخه‌ ئیره‌ مه‌علووم نییه‌ چه‌نده‌

هه‌سه‌ن قازی: ۲۷۸

جه‌لیل گادانی: تێدایه‌

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: کتێبه‌که‌ی کاک نه‌وشیروانی.

هه‌سه‌ن قازی: دیاره‌ نه‌و ره‌سه‌ له‌ جیگای دیکه‌ش بلاو کراوه‌ته‌وه‌. دیاره‌ ره‌سمیکی دیکه‌ش هه‌یه‌ که‌ له‌ کاتی هاتنی قه‌دری جه‌میل پاشا، نه‌ویش له‌وئێ دانیشتوووه‌ و پاشان به‌ له‌به‌ر چاوه‌گرتنی نه‌و شتانه‌ی که‌ له‌ رۆژنامه‌کانی نه‌و ده‌می دا نووسراوه‌ مه‌سه‌له‌ن دوا‌ی جه‌ره‌یانی راگه‌یاندنێ کۆمار له‌ رۆژنامه‌ی کوردستاندا چه‌ندین ته‌رجومه‌ی زه‌بیجی تێدایه‌ به‌ ئیمزای خۆی وا بزانه‌ له‌ عه‌ره‌بی را ته‌رجومه‌ی کردووته‌وه‌. جا مه‌به‌ستم نه‌وه‌یه‌ یانی نه‌و شتانه‌ی که‌ دروست بووه‌ له‌ سه‌ر

ئه‌ساسیکی مه‌نتقی نییه، ناگۆنجی چونکه له رۆژنامه‌ی کوردستانیشدا زۆر جار باسی ئه‌وه کراوه که چۆن خه‌تک له مه‌هاباد یه‌ک یه‌ک باریوویان کۆ کردوووه‌ته‌وه دوا‌ی ئه‌وه‌ی که ئه‌وانه له زیندان را هاتوووه ده‌ری. وه‌ک له بیرت بێ ئه‌وه مه‌سه‌له‌ی زیندانی کردنی ئه‌وه سێ که‌سه چۆن بووه له لایه‌ن ئێران‌ه‌وه؛ د‌ئشادی ره‌سوول‌ی و قاسمی قادری و عه‌بدوڵه‌رحمانی زه‌بیجی؟

جه‌یل گادانی: ئه‌وانه ده‌بێ مه‌ئموورییه‌تی تاران‌یان بووبی‌ت چوون وه‌کوو هه‌یه‌ته‌تی وتووێژ، له‌وینده‌ری بوون ده‌بێ رایان گرتن. وه‌ک ده‌نگۆ هه‌بوو به‌لام موسه‌جه‌ل نه‌بوو که ئه‌وانه گیراون یانی ده‌ رۆژنامه و شتی ره‌سمیدا نه‌نووساوه. ئه‌من پێم شک نایه ده‌ رۆژنامه‌ی ره‌سمیدا نووسرا بێ ئه‌وه زمان که ئه‌وانه گیراون له لایه‌ن رێژیمه‌وه.

هه‌سه‌ن قازی: یانی نازانی مه‌ئموورییه‌ته‌که‌یان چ بووه؟

جه‌یل گادانی: مه‌ئموورییه‌ته‌که‌یان به ئیجتیمالی زۆر وتووێژ بوو چون ئه‌وه زمان زۆر هه‌یه‌ته ده‌چوو هه‌تتا خودی

هه‌سه‌ن قازی: پێش کۆمار ده‌ئیم ئه‌من!

جه‌یل گادانی: ئه‌ها پێش کۆمار، وه‌لاهی من ده‌قیق نازانم به‌لام ئیجتیمالی هه‌یه بۆ به‌حس و وتووێژ ده‌گه‌ڵ ئه‌حزابی ئه‌وه زمان، ئه‌وه سه‌رده‌می ئێرانیدا چوو بن. چونکوو مه‌سه‌له‌ی پینک هینانی به‌ره‌و و ئیک نزیکبوونه‌وه ده‌گه‌ڵ ئه‌حزاب و سازمانی تیکۆشه‌ری ئه‌وه زمان واقعییه‌ت ئه‌وه‌یه مه‌تره‌ح بووه. بۆیان مه‌تره‌ح بووه.

ده‌نگیک: سه‌لامون عه‌له‌یکوم.

جه‌یل گادانی: سه‌لامون عه‌له‌یکوم

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: کاک هه‌سه‌ن نووسراوه‌یه‌کی هه‌یه ده‌ست‌نووسه‌ باسی وه‌ی ده‌کا که پێشه‌وا پێش دامه‌زرانی کۆمار نومایه‌شنامه‌یه‌کی وای نووسیوه به‌ ئیوی "سه‌لاحه‌دین" پرسیاره‌که‌م ئه‌وه بوو ئه‌وه چیه‌ چی ئی ده‌زانی؟

جه‌یل گادانی: ئه‌من نازانم ده‌قیق له بیرم نییه نووسه‌ری ئه‌وه نومایشنامه پێشه‌وا بێ یا کێ بێ. حه‌قیقه‌تی ئه‌وه‌یه. شایه‌دیش ئه‌وه ده‌می مه‌سه‌له‌هه‌ت نه‌بووبی ئیعلامی بکه‌ن چونکه ئیعلام کرا با ره‌نگ بوو له بیرمان به‌ینی. به‌لام

نمایشنامه یه کی جالب بوو وه ههستی کوردایه تی نه به نه دازهی "دایکی نیشتمان" که به برۆای من نیستاش نه گهر وه چه نگ کهوی شانۆنامه که، نه من زۆریشی له عیراقی به دوا دا گه راوم وه چه نگم نه که وتوووه، چونکه نه مه تیپی شانۆگه ریمان زۆر به قه وه ته، وه چه نگم نه که وتوووه نیستاش نه گهر بدری پییم وایه ته نسیری تایبه تی خوی له سه ر کۆر و کۆمه لی نه و زه مانه شمان جه نتا هه یه. ده گه ل نه وهی نمایشی، شانۆنامه ی "سوئتان سه لاهه دین" هه بوو که عه زه مه تی سوئتان سه لاهه دین و عه داته ت و بیر و بۆچووینی سوئتان سه لاهه دینی ده و شه رایته دا نیشان ده دا به لام به برۆای من بریکیان بوختان پی کردوووه نه و زه مان، ره نگه شته که وای، هه سه ته که وای بوو ده واقیعه دا پیمان وای بوو سوئتان سه لاهه دینی نه ییووی خدمه تگوزاریکی فه وقولعه ده گه وهی کورد بووه و چونکوو نیمپراتووور بووه، کوردیش قایبله نیمپراتوووریکه نه بی، بینا به ر ئین با نه مه ش نیمپراتوووریکه مان هه بی، شایه کی ئاوامان هه بی نه ویش سوئتان سه لاهه دینه. من جه نتا له بیرمه کادری، تازه قاچاغ ببووم سالیک دوو سال بوو کاکم هاته دیی مولاقتی کردم، کاک حاجی، پاش سی چوار پرسان کوتی وه لا کوریکه مان بو پییم خۆشه نه تو نیوه که ی هه ئیژی. نه منیش کوتم وه لاهی جا هه ر وه بزانه هه ئمبرژاردوووه نیوی بنی سه لاهه دین. نه و کاک سه لاهه ی که ده یینن نه وه من نیوم ناوه به نیو سوئتان سه لاهه دینم کردوووه، پیتشیهادی من بووه بو کاکم. ته به دن نه لئان نه وه هه سه ته به رانه به ر به سوئتان سه لاهه دین نییه، به لام نمایشنامه که فه وقولعه ده جالب بوو و ههستی کوردایه تی گه لیک گه لیک به قوووت ده کرد. نه و نمایشنامه ش هه ر نه و شوینه ی که نمایشنامه ی دایکی نیشتمان نیشان درا، نیشان درا به هیندیگ ئالوگۆر له بهینی ناگتره کاندای ته نسیری تایبه تی خوی هه بوو. نیمه ش هه ر به و پی و شوینه که پیتشتر بو دایکی نیشتمان کردبوومان، دیاره پر خه رجتی بوو نه و شانۆنامه، ده بوو کلاوی تاجی شای دروست که یین و وه زیر و وه کیل هه موو لیباسیان هه بوو، له بیرمه براده ران ته گبیریان کرد که بو نه وانه چ بکه یین نه و لیباسانه، نه ی کوتیان خاله هاشمی ته نه که ساز زۆر ته نه که سازیکی ماهیره ته ره که ی ده ده یینی و نه و بۆمان دروست ده کا. وه به راستی جوانی بو دروست کردبووین له ته نه که ی. هه موو شته کانه مان دروست کرد و نه وانه پاش به یینیکی نه وه شمان وه ک عه رزم کردی هه ر وه ک نه وی پیتش هینامانه سه ر سه حنه، جه زایبه تی تایبه تی خوی هه بوو زۆر زۆر ته نسیری هه بوو. هه تا ماوه یه کی زۆریش جار جار بو خۆشمان ده گالته و گه پی نیو مندالاندا، یا نیو قوتابیاندا هیندیگ ژستی نه و نمایشنامه مان ده گرت، ده بووینه وه زیر و جاری وای بوو سه رتریش ده چووین یه کیکی خوی ده کرده سه لاهه دین نه ویدیکه بیلنه خیره ده بوو ته به عیبه تی لی بکا. شانۆنامه یه کی باش بوو نه و هه لومه رجیدا وه ته نسیری زۆر بوو بو به قه وه ت کردنی ههستی کوردایه تی زۆر زۆر به قه وه ت بوو وه کۆمه گیان کرد ده حه قیقه تدا بو شکلدانی زیاتری ئیتیهادی خه لک وه جه نتا ده پیکه اتی کۆمار دا به برۆای من نه و شانۆیانه نه خشیکی زۆر زۆر به رچاویان بوو.

نه میر هه سه نه پوور: "سه لاهه دین" پیتش "دایکی نیشتمان" بوو، وای بوو؟

جه‌لیل گادانی: من باشم رهنگه له بیر نه‌بێ به‌لام به‌بروای من رهنگه دواى نه‌و بیت.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: دواى نه‌و بوو؟

جه‌لیل گادانی: به‌بروای من دواى نه‌و بووه.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: مه‌تنه‌که‌ی له بیرته چۆن بوو، به‌چاپ نووسرا بوو یا ده‌سخه‌ت بوو؟

جه‌لیل گادانی: نه‌خیر ده‌سخه‌ت بوو، ده‌سخه‌ت بوو به‌ئێ. مائی مامۆستا کانمان ئاوه‌دان بێ نه‌غله‌ب نه‌وان بۆیان په‌یدا ده‌کردین رهنگه هیندیك وه‌ختیش بۆیان کۆپی ده‌کردین، ئییان هه‌نده‌گرته‌وه بو‌وه‌ی که بتوانین هه‌ر که‌س به‌شى خۆی له‌به‌ر کات.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: به‌ئێ، چون نه‌وه له‌و دیوی پیم وایه له هه‌ولیرئ سالانی ۱۹۳۰ نه‌و شانۆنامه‌یه ده‌سته‌یه‌ک قوتابی مه‌درسه‌کانی هه‌ولیرئ ئیجرايان کرد بوو، نه‌وه‌نده‌ی له بیرم بێ له پێشدا مه‌تنیک بووه، رهنگه نه‌وه هه‌ر نه‌و مه‌تن بووبی نه‌گه‌ر پێشه‌وا بو‌خۆی نه‌ی نووسیینی.

جه‌لیل گادانی: وه‌لاهی من جه‌قیقه‌تی نه‌وه‌یه به‌ ناوی پێشه‌واوه نه‌میستوه که نه‌و شانۆنامه پێشه‌وا نووسیینی. شایه‌دیش مه‌سه‌له‌ت نه‌بووبی وه‌کوو من عه‌رزم کردی، به‌لام ئیدی نه‌و شانۆنامه نه‌خشی زۆر به‌رچاوی بوو به‌ئێ. دیاره نه‌وانه هه‌مزمان ده‌گه‌ل نه‌و دوو تیناتره بوو که کۆتم که له نازه‌رنايجانی نه‌و ده‌می وه له نازه‌رنايجانی ئیرانی را هاتن دوو ئیجرايان هه‌بوو. دیاره نه‌وان زیاتر جه‌نبه‌ی هونه‌ریان بوو.

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: نه‌وانه هه‌مزمان بوون

جه‌لیل گادانی: نه‌وانه جه‌نبه‌ی هونه‌ریان بوو، نه جه‌نبه‌ی میلی چون نه‌وان نه‌و مه‌راحيله‌یان تیپه‌ر کرد بوو نه‌و ده‌می پێیان وا بوو هه‌ستی کوردی هه‌ر پێوست نییه به‌ قه‌وه‌ت بێ به‌ئکوو نه‌گه‌ر بکری بریکیش لاواز بێ به‌لام جه‌نبه‌ی هونه‌ری نه‌و دوو تیناتره‌ش هه‌وقولعاده به‌قه‌وه‌ت بوو،

نه‌میر هه‌سه‌نپوور: له‌بیرت نییه‌ نه‌وانه‌ چ بوون؟ باسی چ بوون؟

جه‌لیلی گادانی: پیم وایه‌ یه‌کیکیان "نارشین مارالان" بوو، یه‌کیکیان نارشین مارالان بوو نه‌ویدیکه‌م باش له‌ بیر نه‌ماوه‌ به‌لام ده‌زانم ره‌قس و ساز و ناوازی گه‌لێک خو‌شی تیدا بوو که نه‌و ده‌می بو مه‌ی کورد [پن ده‌که‌نن] زۆر جالب بوو.

نه‌بی قادری: حاجی جه‌بیار نه‌بوو

جه‌لیلی گادانی: نا نه‌و زۆر دره‌نگتره‌. نارشین مارالان. نه‌گه‌ر بشکرا بی جاری دوایی بووه‌. دوو نه‌مایشنامه‌ له‌ جه‌وشی ده‌بیرستانی نه‌و زه‌مانیدا، خانووه‌که‌ی وه‌ره‌رامی. نه‌ری خانووی ما‌نه‌ کییان پن ده‌کوت؟

هه‌سه‌ن قازی: نه‌حه‌مه‌د ناغا

ده‌نگیک: نه‌حه‌مه‌د ناغای موزه‌فه‌ری.

جه‌لیلی گادانی: نه‌وه‌ ناخری بوته‌ نیوان، به‌لام پیشتەر نیوی ناغایه‌کی له‌ سه‌ر بوو.

هه‌مان ده‌نگ: ئی ما‌نه‌ عه‌لیار

جه‌لیلی گادانی: پیش نه‌وانیش به‌ نیوی ناغایه‌کی فه‌دیمر له‌ وان ناوی ده‌برا نه‌و ساختمانه‌.

[نیره‌ دا کاسیته‌که‌ ته‌واو ده‌بی]

تیبینی: به‌ داخه‌وه‌ له‌ کاتی دابه‌زاندن و بلاو کردنه‌وه‌ی ده‌قی نووسراوی نه‌م چاوپێکه‌وتنه‌ نه‌کاک نه‌میر و نه‌ کاک جه‌لیلی و نه‌ کاک نه‌بی قادری و نه‌ کاک مه‌مه‌د گادانی که له‌ کاتی نه‌م وتویژه‌ دا ناماده‌بوون له‌ رووی فیزیکییه‌وه‌ نه‌مان.

- کاک نه‌بی قادری له‌ ۲-ی دیسامبری ۱۹۹۶ له‌ دانمارک،

- کاک مه‌مه‌د گادانی له‌ ۱۶-ی فینورییه‌ی ۲۰۰۸ له‌ نۆرویژ،

- مامۆستا نه‌میر هه‌سه‌نپوور له‌ ۲۴-ی ژووه‌نی ۲۰۱۷ له‌ کانادا

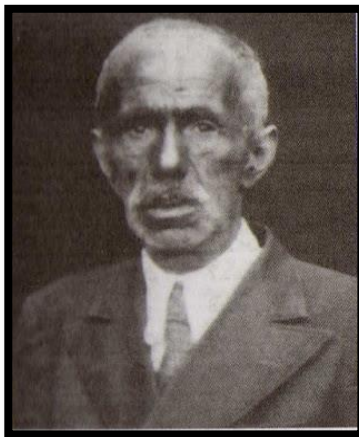
- و کاک جه‌لیل له ٦-ی ئووتی ٢٠٢٠ له باشووری کوردستان چاویان وێک نا.

بۆ زانیاری زیاتر له سهر خویندنی زمانی کوردی له سهردهمی جمهوری کوردستاندا نووسینه‌کانی مه‌لای داودی موذیری ده‌رسخانه‌ی گه‌لاویژ که له رۆژنامه‌ی "کوردستان" دا بلاو بوونه‌ته‌وه له په‌یوه‌ست دا هاتوون، ههر وه‌ها به‌ چه‌ند وینه‌ی به‌نرخ‌ی قوتابیان له‌و سهرده‌مه‌ دا که زیاترین ئی ئارشیوی نه‌مر عوبه‌یدیلائی ئه‌یوووبیان (ته‌هازاده)‌نن وتووێژه‌که رازاوه‌ته‌وه. ههر له‌و رۆژه‌ مامۆستا نه‌میر هه‌قېه‌یقینیکى دیکه‌ی له‌گه‌ل کاک جه‌لیل گادانی کردووه سه‌بارته‌ به‌ بیروه‌رییه‌کانی له‌مه‌ر جوولانه‌وه‌ی وه‌رزیرانی موکریان که دواتر بلاو ده‌کریته‌وه. نه‌واری ده‌نگی له‌و وتووێژانه‌ له ئارشیوی مامۆستا هه‌سه‌نپوور له کتیبخانه‌ی زانکۆی تۆرانتۆ دا پارێزاون. ههر به‌ دواى له‌و چاوپێکه‌وتنه‌که‌ دا مامۆستا نه‌میر نوسخه‌ی نه‌واری له‌م وتووێژانه‌ی له‌ به‌رده‌ست منیش نا!

هه‌سه‌ن قازی

په‌یوه‌ست

نووسینه‌کانی مه‌لای عه‌بدوڵای داودی مه‌لای هه‌جۆکی سه‌بارته‌ به‌ مه‌دره‌سه‌ی گه‌لاویژ

کوردستان، ژماره‌ی ١٠، دووشه‌مه‌ ١٥-ی رێبه‌ندانى ١٣٢٤ و ژماره‌ی ١١، چوارشه‌مۆ ١٧-ی رێبه‌ندانى ١٣٢٤

مه‌دره‌سه‌ی گه‌لاویژ

له سه ره قههاری جه نه سهی سهیری ته وایه تهی نه نداهه کانی شاری که له رۆژی ۴-ی خه ره مانانی ۲۴ دا له مه زرای ته نشته پردی سوور کۆ ببوونه وه و لای ئیواری جه نابی ناغای قازیبی محهمهد پیشه وای موعه زه می کوردوستان له گه ل چه ندیک له هاوړییانی بۆ دیتنی چلۆنه تهی سهیری برا نه نداهه کان و سه ردانیان به هاتنی خویان ئیهمی سه ره ره ز فه ره موو و له نیو وتاره کانیدا فه ره مووی نه ورۆکه بۆ ئیهمه دانانی قوتابخانه ی میلی پیوسته که دهرسی زبانی دایک و بابی خۆمانی تیدا بکوئری و له به ره وه ورده ورده بتوانین خه لکی بیئینه وه سه ره ری راست و له خه ویان وشیار کهینه وه.

پاش ته وای بوونی فه ره مایشاتی پیشه وای موعه زه می کوردوستان نه من مه لای داودی داوام کرد نه گه ره بیتوو پیشه وای به ریژمان یارمه تی به ره مووی به و زووانه قوتابخانه یه کی له گه ره کی قووته قه بران داده مه زینین. پاش ته وای بوونی سهیری نه و رۆژه بۆ سه بهینی پا هه ره وا له به ره وه ده سه ته یه که له لاهه دنگه شه کانی شار و له دئسه زه کانی ده ور و به ره مان هاتنه لام و داوای ساز بوونی یان ده کرد تا کوو له شهوی ۱۲ - ۳ - ۲۴ دا له خانووی حاجی نه حمهدی گادانی مه کته بیگ به نیوی "گه لایتر" رۆندرا و هه وه ل که سیککی بۆ خویندن هیرشیان هینا بوو نه و برایانه ی خواره وه:

- عه زیز ئیبرا هیمان.
- هه سه ن هه سه نه پوور.
- محهمهد داودی.
- عه لی فه ره هادی،
- سه یه د عوبه ی دیلا ته ها زاده،
- حامید خوسره وی،
- سه دیق مه عروه فی سه راج،
- هاشم مووسا زاده،

محهمهد داودی بوون و بۆ پێ خونه دنیشیان دوو مامۆستا کاک سه عید داودی بۆ گوئنی دهرسی زمانی کوردی و کاک ره حمان ته له ته تی بۆ گوئنی رووسی داندران و چونکوو نه و قوتابخانه یه هیه چ پووئیکی نه بوو بۆی خه رج بکریت له لایه ن ناغای حاجی مسته فا داودی، میرزا سه عید یوسفی، میرزا مه جید وه یسی، سه یه دقادر ئیفتیخاری یه وه وه یاریده ی نیم ته خت و چرایان کرد وه قه ره ار داندران کاک سه عید داودی مامۆستای زمانی کوردی مانگێ بیست ته من و کاک ره حمان ته له ته تی مانگێ ده ته نیان به نیوی پیشکه ش له جیاتی زه حمه ته کانیان پێ بگات.

پاش مانگیک دهرس خویندن قوتابییه کان چونکوو زۆریان واز له سه ره بوو هه تا له هه وه نه وه بریک له کوردیدا به نه د بوون

بریک پام بوون و ورده ورده فیر ببوون هه‌تا له شه‌وی ۲۴-ی پووشپه‌ری ۲۴ دا نه‌و چهند قوتابییانه‌ی نیوبراوی سه‌ره‌وه له دیویکی دهرس دا له‌ده‌وری یه‌ک کۆبوونه‌وه و قه‌راریان دانا هه‌تا ده‌توانن و هه‌تا هی‌زیان هه‌یه پشتیوانی نه‌و جیگا به‌ریزه بکه‌ن و بو پیشکه‌وتنی کاری له کویره‌وه‌ری دابن وه نیوی خویان نا "ده‌سته‌ی پیشکه‌وتن" که هه‌ر وه‌ک نیوه‌که‌یان قوتابخانه‌که‌ش وه پیش به‌خه‌ن.

سوپاس بو خودای به‌رز و بی ناوال نه‌وانیش بوونه له‌مه‌ریک. پاش چهند شه‌وان شه‌وانی که بو سی تمه‌ن پوولی یه‌ک مانگی دوو مامۆستاکان ده ته‌قه‌لا دا بووین و کوتمان ده‌بی هه‌ر یه‌ک له‌و جه‌حیلانه شتیکی پیشکه‌ش که‌ن. به‌لام هه‌ر نه‌و شه‌وه‌ش باسی دامه‌زرانی نه‌و قوتابخانه‌یان به‌ ناغای قاسم ناغای ئیلخانیزاده راگه‌یاندا بوو نه‌ویش فه‌رموو بووی نه‌من سه‌د تمه‌نی پیشکه‌ش پینداویستی نه‌و قوتابخانه‌ی ده‌که‌م.

له‌و لایه‌وه‌ش ناغای قاسم ناغای ئیلخانیزاده بوو به‌ دووه‌مین که‌سیک که یارمه‌تی قوتابخانه‌ی ئیمه‌ی کرد یانی هه‌وه‌ل پیشه‌وای موعه‌زه‌می کوردوستان دووه‌م ناغای قاسم ناغای ئیلخانیزاده.

نه‌و پووله‌ تاکوو دوو مانگان بو مخاریجی قوتابخانه پی راگه‌یشتوو پاشان ناغای حاجی سه‌ید عه‌بدو‌لای ته‌ها زاده خانوویه‌کی خوی که گه‌وره‌یی پتر بوو له به‌رامبه‌ری کرێبه‌کی زۆر که‌م دا پیشکه‌شی جیگه‌ی قوتابخانه کرد به‌لام دهرس هه‌ر به‌ شه‌وانه ده‌گوترا و قوتابیش که‌م بوو هه‌ر نه‌و چهند که‌سانه‌ی نیوبراوی سه‌ره‌وه بوو.

مه‌لای داودی

کوردستان ژماره‌ی ۱۲، شه‌مۆ ۲۰-ی رێبه‌ندان‌ی ۲۴ و ژماره‌ی ۱۳ دووشه‌مۆ ۲۲-ی رێبه‌ندان‌ی ۲۴

و ژماره‌ی ۱۴، چوارشه‌مۆ ۲۴-ی رێبه‌ندان‌ی ۱۳۲۴

مه‌درسه‌ی گه‌لاوێژ

پاش چه‌ند شه‌ویک که ده‌نگووباسی خویندنی کوردی به هۆی ئه‌و ده‌سته‌ی لاهه‌کانی پیشکه‌وتنه‌وه ب‌لاو بووه‌وه قوتابی زۆر بوون ئه‌و چه‌ند که‌سانه‌ی ژێره‌وه به زوویکی زوو هاتنه لمان که وا ئیویان له خواره‌وه ده‌نووسین:

برایان مه‌حموود خادیمی، عه‌زیز عه‌لیائی، قادر لبادی، ئیبراهیم داودی، قاسم خوسره‌وی، جه‌لیل گادانی، سه‌عید قه‌تاری، جه‌لیل گادانی بۆ خویندن به‌لام له‌و به‌ینه‌دا کاک سه‌عید داودی چونکوو چلۆنه‌نی گۆزه‌رانی زۆر نالیک بوو ناچار له‌ تاوان ده‌ستی له‌ کار هه‌لگرت و له‌و ده‌مه‌یدا برای گیانی سه‌ید عه‌به‌یدیلا ته‌ها زاده که هه‌ستی نیشتمان په‌روه‌ری وی له‌ نووسین نایه‌ت و دوا‌ی ئه‌و نیوانگه‌ گه‌وره‌یه که‌وتبوو هاته‌ لای براکانی "ده‌سته‌ی پیشکه‌وتن" کوتی هاتنی من بۆ به‌ جێ هینانی هه‌موو خه‌مه‌تیکه‌ که‌ وا پێم بکریتن. به‌ ته‌ر ده‌ستی براکانی دی که‌ لاوکی و نیشتمانپه‌روه‌ریان تووش بوو له‌ باوه‌شی خۆیانگرت و وتیان سوپاست ده‌که‌ین هه‌لبه‌ته‌ ئامانجی ئیمه‌ش هه‌ر کویره‌وه‌ری بۆ ئه‌و قوتابخانه‌ به‌رزیه‌.

چه‌ندیک پاش دیسان قوتابی زۆر بوون و گه‌یشتنه‌ چل که‌سان و چونکوو ئه‌و برایانه‌ی "ده‌سته‌ی پیشکه‌وتن" له‌ خویندن و نووسیندا سه‌ر راست ببوون نه‌یان ده‌ویست ده‌رکی پۆلی ده‌رس دا‌بخری قه‌راریان دانا بۆ خۆیان له‌ به‌ره‌وه‌ ده‌رسیان پێ بلین و تا موده‌تی دوو مانگ به‌و له‌ونه‌ی رایان بوارد و به‌ تایبه‌تی سه‌ید عه‌به‌یدیلا ته‌ها زاده و هه‌سه‌ن هه‌سه‌نپوور و عه‌زیز ئیبراهیمیان ده‌رسیان به‌ جوانی ده‌کوت.

پاش وه‌ختیکه‌ که‌م جه‌له‌سه‌یه‌کیان له‌ کۆبوونه‌وه‌ی ته‌واوی ئه‌ندامه‌کانی "ده‌سته‌ی پیشکه‌وتن" به‌ بۆنه‌ی ئه‌من که‌ مویدی مه‌درسه‌ بووم دایانه‌زاند و وایان هاته‌ بیر که‌ جێژنیکه‌ به‌ نیوی دامه‌زراندنی ئه‌و قوتابخانه‌یه و ساز بوونی ئه‌و ده‌سته‌ی لاوانی نیشتمانپه‌روه‌ر بگرن و بانگ هێژراوه‌کانیان له‌ چلۆنه‌تی ئه‌و قوتابخانه‌ که‌ له‌ سه‌ر فه‌رمایشی پیشه‌وا‌ی موعه‌زمه‌ی کوردستانه‌وه پێ گه‌یوه‌ باس بکه‌ن و ته‌واوی ئه‌هلی سا‌بلاغ بۆ خویندن د‌لخۆشی پێ بدن تا کوو له‌ شه‌وی ۱۲- ۳ - ۲۴ به‌رامبه‌ری کارتی بانگ هێشتنیکه‌ که‌ نووسرا بوون به‌ قه‌رایه‌ چل که‌س له‌گه‌وره‌کانی شاری به‌ هاتنی خۆیان جێژنه‌که‌ی مه‌یان له‌ هه‌ساری مه‌درسه‌ دا رازنده‌وه‌ و به‌ تایبه‌تی به‌ ته‌شریف هینانی پیشه‌وا‌ی به‌ریزمان

پووناکایه‌تی زیاتر له‌ روی دانیشتووان په‌یدا بوو، نه‌گه‌رچی نه‌و جیژنه زۆر کورت و که‌م بوو به‌لام به‌ خۆشی رابرد. نه‌وه پروگرامی جه‌ئه‌سه‌که‌ که‌ وا ئیوی هه‌ر یه‌ک له‌ زه‌حه‌تکێشه‌کانی تێدا ده‌نوێنری له‌ خواره‌وه ده‌نوسری.

- ۱- سه‌عاتی ۲-ی له‌ شه‌وی چوو بوو له‌ لایه‌ن محهمهد مه‌لای داودییه‌وه کردنه‌وه‌ی جه‌ئه‌سه‌ باس کرا.
- ۲- خویندنه‌وه‌ی شیعری میللی له‌ لایه‌ن ته‌واوی لاهه‌کانی قوتابخانه‌.
- ۳- وتاری ناغای هاشم مووسا زاده له‌ مه‌ر زانست
- ۴- مه‌قاله‌ی ناغای قادر لهادی له‌ مه‌ر کار
- ۵- شیعری و وتاریکی ناغای هه‌سه‌ن هه‌سه‌نپوور له‌مه‌ر زوو فێر بوونی زمانی کوردی.
- ۶- شیعری و وته‌ی ناغای چووکه‌ڵ گه‌وه‌ه‌ری له‌مه‌ر شه‌وق بو کار.
- ۷- خویندنه‌وه‌ی هه‌ئێهه‌ستیکی به‌تین له‌ مه‌ر ناغاله‌ی ته‌ها زاده.
- ۸- وتاری به‌تینی ناغای سه‌ید عوبه‌یدیلا ته‌ها زاده له‌ مه‌ر خویندنی زمانی کوردی بو هه‌موان
- ۹- خویندنه‌وه‌ی شیعری میللی له‌ لایه‌ن ته‌واوی لاهه‌کانی قوتابخانه‌وه.

له‌ پاشان پێشه‌وا‌ی موعه‌زه‌می کوردستان به‌ فه‌رمایشاتی خۆیان کاربه‌ده‌ستان و زه‌حه‌تکێشه‌کانی نه‌و قوتابخانه‌ی لوانده‌وه قه‌وڵی کۆمه‌گ و یارمه‌تی زۆرتری فه‌رموو دوو قوتابی هه‌سه‌ن هه‌سه‌نپوور، چووکه‌ڵ گه‌وه‌ه‌ری که‌ وا له‌ ماوه‌یه‌کی که‌مدا فێری خویندن بوون خه‌لاتی کردن و به‌ تابه‌تی گه‌ئیک له‌ گه‌وره‌کانمان له‌ ده‌فته‌ری بیره‌وه‌ری دا له‌ "ده‌سته‌ی پێشکه‌وتن" و ساز بوونی قوتابخانه‌ و سویدی نه‌و قوتابخانه‌یه‌ ئیزه‌اری ئافه‌رینیان نووسی و له‌ ئاخ‌ری دا جه‌نابی مه‌لا سه‌دیق ته‌بریکی جیژنه‌که‌یان فه‌رموو و جه‌ئه‌سه‌ دوایی هات.

مه‌لای داودی

کوردستان، ژماره ۱۹، دووشه مۆ ۶-ی ره شه مه مه ۱۳۲۴، کوردستان ژماره ۲۰، چوارشه مۆ ۸-ی ره شه مه مه ۱۳۲۴، ژماره ۲۱، شه مۆ ۱۱-ی ره شه مه مه ۱۳۲۴

چلۆنه تی قوتابخانه ی گه لاویژ

مه به له غی ۷۵ تمهن که نه جیژنی رابردوو کۆ کرابوو به خه رجی پیدایستی قوتابخانه گه یاندره به لام نه و ماوه دا قوتابی گه لیک زۆر بوون و دوو پۆلیان بۆ داندرا. پۆلی ناماده و پۆلی یه ک و ده رسی نه و دوو پۆلانه نه لایهن سی مامۆستا عه زیز ئیبراهیمیان، سه ید عوبیدیلا ته ها زاده و محهمه د داودی ده کوتراو به ئیفتیخاری پۆلنه کانی نه و خاکه یان ده گه یاندی و فیدا کردنی گیانی خۆیان نه ری سه ره به رزی نیشتماندا تییان ده گه یاند. نه نه تیجه ی جه له سه یه کی به بوونی مودیری مه درسه "مه لای داودی"، و مامۆستا و لاهه دنگه ره مه کانی پیگه یشتووی قوتابخانه ی بۆ تیگه یاندنی خه لک بۆ وه پیش دانی نه و جیگایه به ریژه شه وکانی وا نه ندانه کانی دوو گه ره کی قووته قه بران و نه ره نیان نه مزگه وتی گه ره کانه کانی خۆیان دا جه له سه یان ده بوو وایان پێ باش بوو که بجینه لایان و به هۆی هه لبه ستی باش و وتاری باش فکریان بریک پوون که نه وه و تییان بگه یینن که به کوردی نووسینیش هه یه و کوردیش میله تیکی نه جیب و خاوه ندی حه قه و ژبانی ده ویت و چیدی زنجیری دیلی به مل خۆیه وه هه ل ناوه سی و ده ی پستی. به زوویه کی زوو نه و کاره یان ده ست پێ کرد و هه ره وه کوو به شی زۆری دانیشتوو و گه و ره کانی به رزی شاره که مان ناگاداریان هه یه و نه و شارانیش دا که نه هه یج جیگایه ک مه جلیسی لئ ده بوو خه ریکی ده رس پێ کوتن و پێ گه یاندنی قوتابیکانی دنگه رم و نه ولاده کانی تا نه ندازه یه ک نه خۆیندن و نووسینه وه دا شاره زاییان په یدا کردبوو خه ریکی قیروونی زمانی به ریژی رووسی بوون.

نه واقیعه دا کاک ره حمان ته نه ته تی مامۆستای ده رسی رووسیش گه لیک خه ریکیان بوو که زووتر نه و به ره ی پێ بگه ییتن. نه و ده مه نه و قوتابیکانی که وا زۆتر هه وئیان ده دا و زیاتر خه ریک بوون خۆیان پیشتر ده خست نه ده رسی کوردیدا:

۱- جه لیل گادانی،

۲- مه محموود نایبه ندی،

۳- محهمه د سادقی،

۴- سه عید قه تاری،

۵- محهمه دنه مین کوری کورد،

۶- قاسم خوسره وی،

۷- خه‌ئیل گادانی بوون.

که کرده‌وی وانه له بهر چاوی گه‌ئیک له دانیشتووانی گه‌ره‌که‌کانی شار وهک رۆژ دیاره. و له زمانی رووسیدا

۱- عه‌زیم لوتفیانی.

۲- سه‌ید ئیسماعیل قوره‌ئیشی.

۳- یونس نه‌نوه‌ری.

۴- مام نه‌حمه‌د عه‌ئیالی بوون.

له رۆژی جیژنی کۆنگره‌ی ته‌شکیلی حیزبی دیمۆکرات دا که له هاتوو دا باسی ده‌کری به جوانی خۆیان نواند.

له جه‌له‌سه‌ی شه‌وی ۱۴-ی گه‌لاوێژی ۲۴ دا په‌سندیان کرد بۆ وه‌گیره‌ئینی خه‌رجیکی باش بۆ مخابراتی قوتابخانه که کاری نه‌نگ نه‌بیت تیاترۆیه‌کی به‌ئیی "سوئتان سه‌لاحه‌دینی ئه‌ییووبی کورد" بنوێتن. له مه‌ودای شازده رۆژان دا نه‌و تیاترۆیه‌یان ره‌وان کرد و له شه‌وی هه‌ینوو ۳۰-ی گه‌لاوێژی ۲۴ دا له کاراژی شیروخورشید ده‌ستی پێ کرا و دوو جارن دوو پاته‌یان کرده‌وه و زه‌حمه‌تکێشه‌کانی نه‌و تیاترۆیه‌ش نه‌وانه‌ی خواره‌وه بوون:

۱- محهمه‌د داودی.

۲- هاشم مووسا زاده.

۳- قادر یوسفی.

۴- عوبه‌یدیلا ته‌هازاده.

۵- عه‌زیم ئیبراهیمیان.

۶- محموود خادیمی.

۷- سه‌دیق.

۸- چووکه‌ن گه‌وه‌ری.

۹- حامید خوسره‌وی.

۱۰- غه‌فوور یاھوو.

۱۱- محهمه‌د ره‌حیم داودی.

۱۲- عه‌لی فه‌ره‌ادی.

۱۳- هه‌سه‌ن هه‌سه‌نپوور.

۱۴- وه‌هاب فه‌ره‌جی.

۱۵- برایم داودی.

۱۶- عه‌زیز عه‌لیانی.

که پاش نواندن به جزووری چهند کهس نه گه‌وره‌کانی شار حیسانیان لیک داوه ومه‌بله‌غی ۳۰۰۰ ریال به ناگاداری وان به سندووقی قوتابخانه گه‌یشت وه شتیکی نهو پووته‌ی کردرا یه‌ک سه‌د پووت دار بو سووتاندنی دیوه‌کانی دهرس وه ده‌می زستان بوو. نهو ده‌مه دا کتیب‌خانه‌یه‌کیشیان ساز کرد و بو کو کردنه‌وه‌ی کتیبان نه هه‌موو لایه‌که‌وه نه ته‌لاش دابوون که نیستاش نهو کتیب‌خانه‌یه ههر ماوه و نیوی "په‌راوی خانه‌ی گه‌لاویژ" ه. که رۆژانه قوتابیان سه‌عاتیک نه‌ویدا خه‌ریکی خویندنه‌وه‌ر په‌راوییه‌کان ده‌بن.

کوردستان، ژماره‌ی ۶۵، سێشه‌مه ۱۱-ی پووشپه‌ری ۱۳۲۵

مه‌دره‌سه‌ی گه‌لاویژ

به نه‌مری پێشه‌وا‌ی به‌رزی کوردستان نه شه‌وی هه‌وه‌لی به‌فرانباری ۱۳۲۵ مه‌دره‌سه‌ی گه‌لاویژ بوو به رۆژانه ویستا شاگردی رۆژانه‌ی ۵۰۰ نه‌فه‌ر و شاگردی شه‌وانه‌ی ۱۵۰ نه‌فه‌ر نه‌هالی نه‌و شاره‌ نهو مه‌دره‌سه‌ی دا ده‌خوینن به‌لام بیجگه‌ نه‌ کوری

کاکه سواری مهنگور له ئاغایانی عهشایری کوری هیچ بیک له وان نه مدیوه که بیته نه و مهدرسه ی. نه گهرچی هه موویان کۆمه گیان به و مهدرسه ی کردوو نه نازانم که له سستی بو ناردنی مندالی خویان چ رفاهییه تیک هه یه. ره جا له هه موان نه وهیه که بو دوا ی ته عتیلات له پاش هاوینی نه و سا نه که (خه زمانانی ۱۳۲۵هـ) منداله کانیا ن بو نه و مهدرسه ی که مهدرسه ییکی میلی یه و به زبانی دایکوبابی خویان ده خوینن و قه ویان پی دهری که له به رانه بر به خویندنی سالانی پیشوو که شه ش سا ن دهیان خویند به دوو سا ل فیری خویندنه وه و نووسین بن.

مه لای داودی

سه رچاوه: ویبنووسی روانگه - ریکه وتی: ۶ ی جوونی ۲۰۲۲

[/https://ruwange.blogspot.com](https://ruwange.blogspot.com)

کۆکردنه وه و ناماده کردنی: ره همان نه قشی

جۆزه ردانی ۲۷۲۰ ی کورد = جوونی ۲۰۲۲ ی کوردی